

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
ADRODD I	PWYLLGOR ARCHWILIO A LLYWODRAETHU
DYDDIAD	26 MAI 2016
PWNC	ADRODDIAD ARCHWILIO MEWNOL AR GYFER 2015/16
SWYDDOG ARWEINIOL	PENNAETH ARCHWILIO MEWNOL – MIKE HALSTEAD
SWYDDOG CYSWLLT	RHEOLWR ARCHWILIO - SIONED PARRY
<p>Natur yr adrodd a'r rheswm amdano - Cydymffurfio â gofynion Safonau Archwilio Mewnol Sector Cyhoeddus y Deyrnas Unedig a Safonau CIPFA UK a ddaeth i rym 1^{af} Ebrill 2013, lle mae gofyn i Bennaeth Archwilio Mewnol roi i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu sicrwydd ynghylch y system gyfan o reolaeth fewnol.</p>	

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Dan delerau Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2005, mae gofyn i'r Cyngor gynnal adolygiad blynyddol o effeithiolrwydd ei system rheolaeth fewnol. Mae archwilio mewnol yn rhan annatod o'r system honno ac yn gyfrannwr arwyddocaol i waith paratoi'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol sy'n mynd law yn llaw â'r Datganiad Cyfrifon Blynyddol.
- 1.2 Gwna Safonau Archwilio Mewnol Sector Cyhoeddus CIPFA 2013 hi'n ofynnol i Bennaeth Archwilio Mewnol roi i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu sicrwydd ynghylch y system gyfan o reolaeth fewnol, gan gynnwys pa mor ddigonol yw trefniadau rheoli risg a llywodraethu corfforaethol. Dylid nodi na all sicrwydd fyth fod yn llwyr. Y mwyaf y gall Archwilio ei roi i'r Pwyllgor Archwilio yw sicrwydd rhesymol nad oes gwendidau mawr yn y system gyfan o reolaeth fewnol.
- 1.3 Yn ystod y flwyddyn mae'r Pwyllgor Archwilio wedi cynnal trosolwg o fframwaith sicrwydd y Cyngor trwy ystyried y farn archwilio ar ddarnau unigol o waith archwilio mewnol, adolygu cynnydd wrth roi camau gwella ar waith a gyfyd o'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol ac ystyried y Gofrestr Risg Gorfforaethol. Mae hefyd wedi cael sicrwydd o'r adroddiadau a gyflwynwyd gan reoleiddwyr allanol yr Awdurdod.
- 1.4 Dadansodda'r adroddiad berfformiad y Gwasanaeth Archwilio Mewnol am y cyfnod 1 Ebrill 2015 i 31 Mawrth 2016 ac ynddo ceir datganiad sicrwydd sy'n seiliedig ar waith Archwilio Mewnol yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben Mawrth 2016. Ategir yr adroddiad gan **Atodiadau A i H** sy'n nodi cynnydd yn erbyn targedau perfformiad ar gyfer 2015/16 a'r gwaith cynlluniedig (lithriad) na chyrrhaeddwyd mohono yn ystod y flwyddyn.

2. ARGYMHELLIAD

- 2.1 Bod y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu'n cael eu sicrhau fod gan Gyngor Sir Ynys Môn brosesau rheoli mewnol, rheoli risg a llywodraethu corfforaethol boddhaol yn eu lle am y 12 mis a ddaeth i ben 31 Mawrth 2016 er mwyn rheoli a chefnogi gwaith yr Awdurdod i gyflawni ei amcanion.

3. GWYBODAETH GEFNDIROL

3.1 Rôl Archwilio Mewnol

3.1.1 Rôl y Gwasanaeth Archwilio Mewnol yw rhoi i'r rheolwyr asesiad gwrthrychol o p'un a yw systemau a rheolaethau'n gweithio'n iawn. Mae'n rhan allweddol o system reolaeth fewnol y sefydliad oherwydd ei fod yn mesur ac yn gwerthuso pa mor ddigonol ac effeithiol yw rheolaethau eraill fel bod:

- Y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu a'r uwch-reolwyr yn ymwybodol o faint y gallant ddibynnu ar y system gyfan; a bod
- Rheolwyr yn ymwybodol o faint y gellir dibynnu ar y systemau a'r rheolaethau y maent yn gyfrifol amdanynt.

3.1.2 Mae'r system rheolaeth fewnol yn cynnwys y rhwydwaith cyfan o systemau a rheolaethau a sefydlwyd i reoli'r Awdurdod, fel bod modd sicrhau y byddir yn cwrdd â'i amcanion. Mae'n cynnwys rheolaethau ariannol ac eraill a threfniadau ar gyfer sicrhau fod yr Awdurdod yn cael gwerth am arian o'i weithgarwch.

3.2 Perfformiad Archwilio Mewnol 1/4/15 i 31/3/16

3.2.1 Bob blwyddyn mae Gwasanaeth Archwilio Mewnol y Cyngor yn cymryd rhan yng ngwaith meincnodi ar draws Cymru yn erbyn dangosyddion sy'n ymwneud â chost a chanlyniad. Nid oedd canlyniadau'r ymarfer meincnodi ar gyfer 2015/16 ar gael i'w cynnwys yn yr Adroddiad Blynyddol ond adroddir arnynt i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu pan gânt eu cyhoeddi.

3.2.2 Ynglwm fel **Atodiad A** mae rhestr o berfformiad y Gwasanaeth yn erbyn targedau sydd wedi ennill eu plwyf ar gyfer y flwyddyn ac mae'n dangos fod y gwasanaeth wedi cyflawni **60.32%** o'r Cynllun Blynyddol yn erbyn targed o **80%** a dangosydd perfformiad cyfartalog Cymru gyfan o **83%**. Fodd bynnag, mae pedwar archwiliad y mae gwaith yn parhau i fynd rhagddo arnynt ddiwedd y flwyddyn ac unwaith y byddant wedi'u cwblhau byddant yn dangos fod **67%** o'r Cynllun Blynyddol wedi'i gyflawni. Adroddwyd i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu yn chwarterol trwy gydol 2015/16 am y cynnydd wrth gyflawni'r Cynllun Blynyddol. Dyma'r prif resymau am y diffyg:

- Roedd y Cynllun Blynyddol wedi'i seilio ar lefel staffio o bum swydd a rheolwr archwilio, oedd gyfwerth â 5.5 staff (cyfwerth ag amser llawn) a **1,150 diwrnod** yn y cynllun. Fodd bynnag, yn ystod y flwyddyn, roedd y lefelau staffio cyfwerth â 4.58 (cyfwerth ag amser llawn). Ddechreuodd Uwch Archwilydd ar 1 Tachwedd 2015 ac mae cyfnod mamolaeth, a ddechreuodd ar 8 Chwefror 2016 wedi gostwng yr adnodd archwilio **192 diwrnod**. Yn naturiol, mae hyn wedi cael effaith ar allu'r Gwasanaeth i gyflawni'r Cynllun Blynyddol.
- Nid oedd 10 prosiect a ddechreuwyd yn 2014/15 wedi'u cwblhau hyd at 31 Mawrth 2015 a dygwyd y gwaith ymlaen i 2015/16 fel gwaith yn mynd rhagddo; roedd hyn yn cyfrif am **5.5 diwrnod**;
- Cynhaliwyd chwe phrosiect archwilio heb eu cynllunio sy'n cyfrif am **37.88** diwrnod arall;
- Roedd pum prosiect archwilio ar y blaen i dargedau cynlluniedig am wahanol resymau dilys gan gyfrif am **34.21 diwrnod** ychwanegol;

- Roedd salwch yn cyfrif am **117 diwrnod** yn ystod 2015/16 yn erbyn targed blynyddol o **45 diwrnod**. Roedd hyn yn bennaf oherwydd absenoldeb salwch tymor hir dau swyddog yn y chwarter cyntaf ac un swyddog yn y trydydd chwarter oedd yn cyfrif am **86.22 diwrnod** o absenoldeb.

3.2.3 Cwblhaodd y Gwasanaeth **44 archwiliad** yn ystod y flwyddyn ac o'r rhain roedd chwech heb eu cynllunio yn erbyn targed cynlluniedig o **63 archwiliad**.

3.2.4 Nod Archwilio Mewnol yw cynnig gwasanaeth effeithlon ac effeithiol i bob un o'i gleientiaid ac mae'n defnyddio holiadur boddhad cleientiaid ar ddiwedd pob archwiliad er mwyn ceisio barn rheolwyr ynghylch ansawdd y gwasanaeth archwilio a roddwyd. Cafodd y gwasanaeth raddfa ymateb **100%** boddhaol oddi wrth gleientiaid yn ystod 2015/16 sy'n cymharu'n ffafriol â dangosydd cyfartalog Cymru o **98%**.

3.2.5 Cwblhaodd y Gwasanaeth **78.95%** o archwiliadau o fewn yr amser cynlluniedig yn erbyn dangosydd perfformiad heriol iawn o **90%**. Cafodd y pum prosiect oedd ar y blaen i'r targedau cynlluniedig effaith ar y dangosydd hwn. Fodd bynnag, o gymharu â ffigwr cyfartalog Cymru gyfan o **69%** ar gyfer y dangosydd hwn, mae'r gwasanaeth yn dangos ei effeithlonrwydd yn cyflawni canran sylweddol o archwiliadau o fewn amser cynlluniedig.

3.2.6 **98%** yw'r dangosydd perfformiad yng nghyswllt nifer yr argymhellion a dderbyniwyd gan y rheolwyr. Dengys hyn y methiant i gytuno ar **bedwar** argymhelliad allan o gyfanswm o **207** o argymhellion a wnaed. Aseswyd yr argymhellion fel rhai effaith isel ac nid oeddynt yn peri pryder.

3.2.7 Mae'r Gwasanaeth yn perfformio'n effeithlon o ran yr amser y mae'n ei gymryd i gyflwyno fersiynau drafft o adroddiadau archwilio, gyda pherfformiad o **6.61 diwrnod** yn erbyn targed perfformiad o **6 diwrnod** a chyfartaledd Cymru gyfan o **7.6 diwrnod**. Cymerodd y gwasanaeth, ar gyfartaledd, **2.41 diwrnod** i gyflwyno adroddiadau terfynol o dderbyn ymatebion rheolwyr o gymharu â tharged o **2 ddiwrnod** a chyfartaledd Cymru gyfan o **1.8 diwrnod**.

3.2.8 Dechreuodd y gwasanaeth 2015/16 gyda **4.5 swyddog (cyfwerth ag amser llawn)** mewn swydd o gymharu â strwythur staffio o **5.5 cyfwerth ag amser llawn**. Penodwyd Uwch Archwilydd a dechreuodd yn ei swydd 1 Tachwedd 2015. Mae Cyfrifydd dan hyfforddiant wedi'i secondio am chwe mis yn lle swyddog sydd ar gyfnod mamolaeth o Ionawr i Fehefin 2016. Er 1 Awst 2015, mae gwaith rheoli'n cael ei allanoli o Gyngor Sir Bwrdeistrefol Conwy.

3.2.9 Yn olaf, dengys y dangosydd perfformiad yng nghyswllt costau staffio mai **£318** yw cost gyfartalog fesul diwrnod archwilio y codir yn uniongyrchol amdano yn erbyn cyfartaledd Cymru gyfan o **£249**. Mae nifer y dyddiau y codir amdanynt ac y caiff eu gostwng oherwydd nad oes staff yno a gorbenion gwasanaeth e.e. absenoldebau salwch uwch na'r disgwyl yn ystod y flwyddyn, yn cael effaith andwyol ar gost y gwasanaeth fesul diwrnod y codir amdano'n uniongyrchol.

3.5 Ffactorau sy'n cael Effaith ar Faint Gwaith Archwilio Mewnol

3.5.1 Cafwyd **316 diwrnod** o lithriadau yn y flwyddyn a arweiniodd at beidio â gweithredu **22** o brosiectau cynlluniedig am y rhesymau a nodir ym mharagraff 3.2.2 uchod. Nid oes modd rhoi sicrwydd archwilio yng nghyswllt archwiliadau a dynnwyd o Gynllun Blynyddol 2015/16. Bydd Archwilio Mewnol yn blaenoriaethu'r meysydd hynny ar gyfer eu harchwilio yn ystod 2016/17. Ynghlwm wrth **Atodiad B** mae rhestr o'r union lithriad a gafwyd yn ystod y flwyddyn.

4. SICRWYDD

4.1 Yn fy marn i, roedd gan Gyngor Sir Ynys Môn brosesau rheoli digonol ac effeithiol yn eu lle i reoli ei waith o gyflawni amcanion yr Awdurdod am y cyfnod deuddeng mis hyd at 31 Mawrth 2016. Fodd bynnag, mae'r sicrwydd wedi'i gymhwysu o ran y **22** prosiect archwilio a dynnwyd o'r Cynllun Blyneddol yn ystod 2015/16 am y rhesymau a nodir ym mharagraff 3.2.2. Wrth ddod i'r farn hon, rhoddwyd ystyriaeth i amryfal ffactorau fel y nodir isod.

4.2 Gwaith Archwilio Cynlluniedig a Gwblhawyd yn ystod y Flwyddyn

4.2.1 Cynhaliodd y gwasanaeth nifer o adolygiadau seiliedig ar risg ar ystod eang o weithgarwch yn ystod y flwyddyn. Ynglwm yn **Atodiad C** mae rhestr sy'n rhoi barn archwilio ar ddigonolrwydd ac effeithlonrwydd prosesau rheoli yng nghyswllt yr holl aseiniadau archwilio a gynhaliwyd yn ystod 2015/2016. Mae'r rhestr yn crynhoi'r farn archwilio a nifer yr argymhellion a wnaed yng nghyswllt pob maes a adolygwyd ac yn nodi'n fyr y negeseuon allweddol a gyfyd o'r archwiliadau sy'n sail i'r sicrwydd a roddir i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu am ddigonolrwydd ac effeithlonrwydd cyffredinol fframwaith llywodraethu, rheoli risg a rheolaeth fewnol yr Awdurdod ar gyfer 2015/16.

4.2.2 Mae pob un o'r archwiliadau a gafwyd yn ystod y flwyddyn wedi arwain at lefelau cadarnhaol o sicrwydd ac eithrio Adfer ar ôl Trychineb TGCh a aseswyd ei fod yn rhoi Sicrwydd Lleiaf a'r archwiliadau a ganlyn a aseswyd eu bod yn rhoi Sicrwydd Cyfyngedig ac a gânt eu crynhoi yn **Atodiad C**:

- Parhad Busnes;
- Ysgol Cemaes;
- Tai Fforddiadwy, Troi Tai'n Gartrefi a Chynlluniau Benthyciadau Pontio;
- Partneriaethau, a
- Polisiau ac Arferion Adnoddau Dynol ar gyfer Rheoli'r Gweithlu,

4.2.3 Yn ystod Mawrth a Chwefror 2016 cymerwyd camau archwilio dilynol gydag Adfer ar ôl Trychineb TGCh a Pharhad Busnes. O'r 13 argymhelliad a wnaed yn yr archwiliad gwreiddiol, gweithredwyd ar bump o'r argymhellion lefel uchel, aseswyd pump arall yn rhai yr oedd gwaith yn mynd rhagddo arnynt ac roedd tri argymhelliad yr oedd disgwyl gweithredu arnynt. Cafodd y lefel sicrwydd ei ailasesu'n Rhesymol. Mae disgwyl cymryd camau archwilio dilynol eto ym Medi 2016. Cadarnhaodd camau archwilio dilynol ar Barhad Busnes mai o'r saith argymhelliad a wnaed, gweithredwyd ar ddau gyda'r pump arall wedi'u gweithredu'n rhannol a'u hailadrodd. Cafodd y lefel sicrwydd ei ailasesu'n Rhesymol.

4.2.4 Bydd camau dilynol yn cael eu gwneud ar Ysgol Cemaes, Tai Fforddiadwy, Troi Tai'n Gartrefi a Chynlluniau Benthyciadau Pontio, Partneriaethau a Pholisiau ac Arferion Adnoddau Dynol ar gyfer Rheoli'r Gweithlu yn ystod 2016/17.

4.2.5 Cynhaliwyd adolygiad pellach o'r Fframwaith Rheoli Risg yn ystod 2015/16 a ddangosodd ddatblygiad sylweddol yn ymgorffori rheoli risg yn yr Awdurdod.

4.2.6 Parhaodd Archwilio Mewnol i ganolbwyntio adnoddau mewn meysydd oedd yn ymwneud â grantiau yn ystod 2015/16 er mwyn sicrhau fod y risgiau a gyflwynwyd gan y math o arian yn cael ei reoli'n briodol. Ni chafodd yr un risg sylweddol ei hadnabod yng nghyswllt y grantiau a adolygwyd.

4.2.7 Adnabu canlyniadau cyffredinol y gwaith Archwilio Mewnol **73%** o adolygiadau a arweiniodd at farn 'gadarnhaol' (Sylweddol neu Resymol) ac arweiniodd **27%** at farn sicrwydd 'negyddol. Mae'r **27%** o adroddiadau a gafodd farn sicrwydd negyddol yn cynnwys chwe adroddiad (1 Lleiaf a 5 Cyfyngedig).

4.2.8 Y farn gyffredinol am y systemau a adolygwyd yw Lefel Resymol o sicrwydd sy'n gyson â blynyddoedd blaenorol. Seilir y lefel gyffredinol hon o sicrwydd ar sgôp y gwaith a wnaed, y camau a argymhellwyd i'r rheolwyr yn cael eu cymryd a'r systemau hynny'n parhau i weithredu fel y'u bwriadwyd.

4.3 Gwaith Ychwanegol na Gynlluniwyd ar ei gyfer

4.3.1 Mae'r gwasanaeth wedi cynnal chwe archwiliad ychwanegol heb eu cynllunio yn ystod y flwyddyn am y rhesymau a nodir yn **Atodiad D**. Roedd hyn yn cyfrif am **37.88 diwrnod** ychwanegol o waith.

4.4 Camau Archwilio Dilynol a Thracio Argymhellion

4.4.1 Mae Safonau Archwilio Mewnol y Deyrnas Unedig yn ei gwneud yn ofynnol i Archwilio Mewnol gymryd camau rheoli dilynol ar waith a gyfyd o'i aseiniadau. Mae'r Broses Camau Dilynol a Monitro a amlinellwyd mewn adroddiad i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu ar 8 Rhagfyr 2015 wedi'i gyflwyno i wella gwaith monitro'r cynnydd mewn gweithredu argymhellion y cytunwyd arnynt ac adrodd ar y cynnydd hwn.

4.4.2 Ynglwm yn **Atodiad E** mae rhestr o'r tri archwiliad y cymerwyd camau dilynol yn eu cylch ac a gynhaliwyd er 8 Rhagfyr 2015. Mae'n dangos nifer yr argymhellion a dderbyniwyd ac y gweithredwyd arnynt wedi hynny gan reolwyr ym mhob un o'r meysydd, ynghyd â barn archwilio ddiwygiedig ynghylch pa mor ddigonol yw'r rheolaethau mewnol. Bydd rhagor o waith dilynol yn cael ei wneud yn y meysydd hynny lle parheir i ddisgwyl gweithredu ar nifer sylweddol o argymhellion.

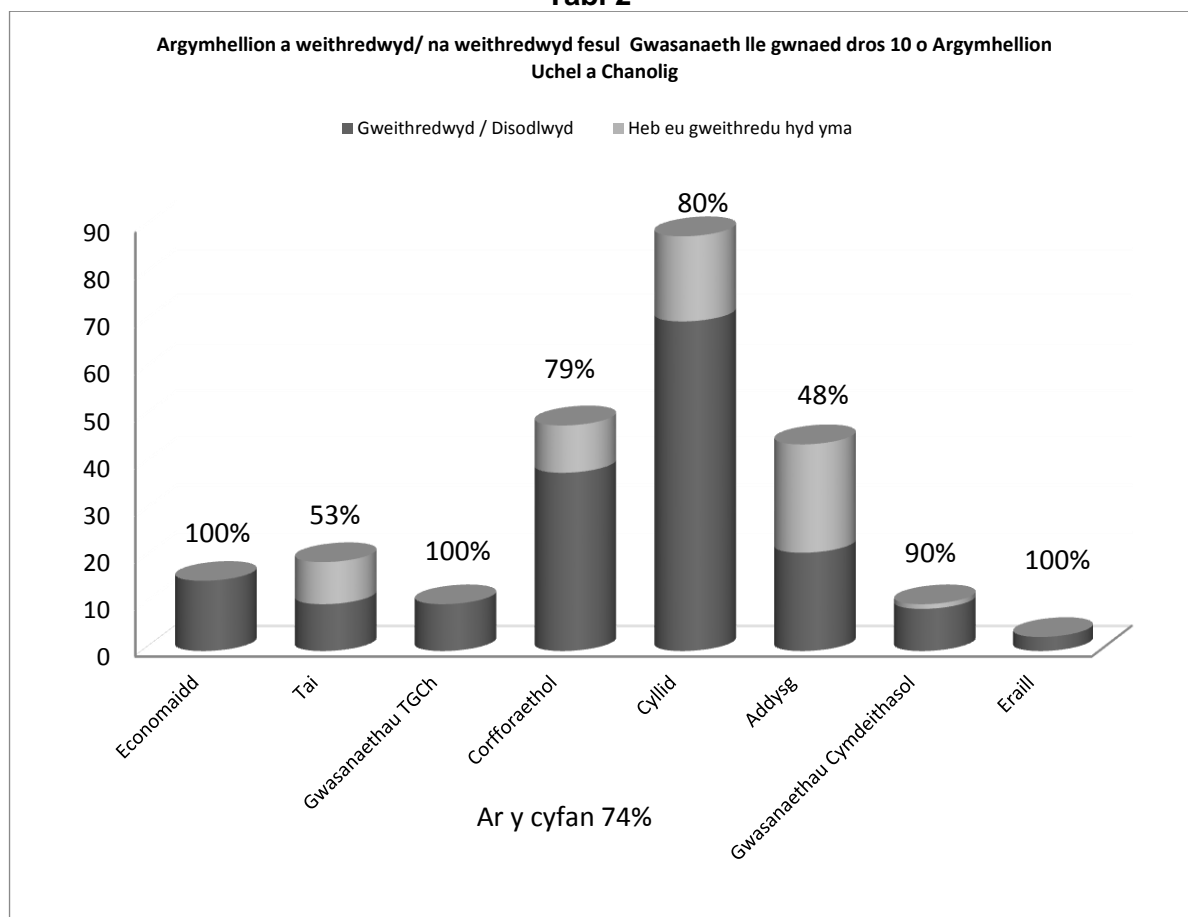
4.4.3 Cyn Rhagfyr 2015 casglwyd y data o hunanasesiad y gwasanaethau perthnasol yn unig ac ni châi gadarnhad y Gwasanaeth Archwilio hyd oni chynhaliwyd adolygiad archwilio wedi hynny yn yr un maes. Yn **Nhabl 1** isod crynhoir gwaith gweithredu hyd at 31 Mawrth 2016.

Tabl 1 – Statws argymhellion y cytunwyd â nhw hyd at 31-3-2016				
Statws	Uchel	Canolig	Cyfanswm	%
Cyflawn	35	141	176	74
Yn disgwyl eu gwneud	6	55	61	26
Cyfanswm	41	196	237	100

4.4.4 Ar hyn o bryd, caiff argymhellion eu sgorio yn uchel, canolig neu isel, yn unol â'r risg ganfyddedig fel yr amlinellir yn **Atodiad F**. Ni fydd Archwilio Mewnol yn cymryd camau dilynol ffurfiol ar y rhai a gaiff eu sgorio'n isel ac ni chânt eu cynnwys yn y dadansoddiad hwn. Hyd at 31 Mawrth 2016 roedd **74%** o argymhellion 'uchel' a 'canolig' wedi'u cofnodi fel rhai wedi'u gweithredu.

4.4.5 Yn **Nhabl 2** isod gwelir graff yn dangos dadansoddiad o weithredu argymhellion fesul gwasanaeth:

Tabl 2

4.4.6 Yn **Atodiad G** ceir copi o'r holl Argymhellion Uchel a Chanolig y mae disgwyl gweithredu arnynt.

4.5 Cyfeiriadau

4.5.1 Mae'r gwasanaeth wedi cynnal 11 o ymchwiliadau, gyda rhai ohonynt wedi'u dwyn ymlaen o 2014/15. Mae hyn wedi cyfrif am **72.34 diwrnod** gwaith o gymharu â tharged blynyddol o 205 diwrnod o waith atal twyll. Lle adnabyddir materion rheoli wrth gyfeirio, cyflwynir adroddiad ar wahân i reolwyr yn manylu'r camau gwella sy'n ofynnol. Ynghlwm yn **Atodiad H** mae dadansoddiad o'r mathau o ymchwiliad a gynhelir yn ystod y flwyddyn a'u statws cyfredol a'r canlyniadau perthynol.

4.5.2 Mae'r Swyddog Twyll Corfforaethol hefyd wedi ymchwilio i **17** o droseddau twyll Cynllun Gostwng Treth y Cyngor, gan arwain at adfer **£3,196.89** o un rhybudd. Mae **470** o achosion o gyfatebu data'r Cynllun Twyll Cenedlaethol wedi'u prosesu yn ystod 2015/16 gan arwain at arbedion o **£4,513.83**.

4.6 Rheoli Risg a Pherfformiad

4.6.1 Mae gan yr Awdurdod Fframwaith Rheoli Perfformiad sy'n nodi'r camau ar gyfer cyflawni'r blaenoriaethau a'r targedau perfformiad a sut y cânt eu rhaedru i Gynlluniau Gwasanaeth a gwerthusiadau unigol a dadansoddiad o anghenion hyfforddi. Caiff y cynnydd a wneir yn erbyn camau a gymerir a mesurau perfformiad ei fonitro ddwywaith y flwyddyn trwy Adolygiadau Cyflawni Gwasanaeth y bydd yr uwch-reolwyr, aelodau'r Pwyllgor Gwaith a chynrychiolwyr sgrïwtini yn mynd iddynt.

4.6.2 Daeth asesiad Corfforaethol Swyddfa Archwilio Cymru i'r casgliad y bu gwella sylweddol yn y modd y mae'r Cyngor yn rheoli ei berfformiadau a'i reolaethau, y risg y mae'n ei hwynebu ond bu iddo adnabod anghysonderau ac agweddau o reoli perfformiad y mae angen eu

cryfhau, er enghraifft, reolaeth perfformiad wan y gwasanaeth TGCh, defnydd anghyson o'r system gwerthuso staff a'r cynnydd mewn gweithredu argymhellion archwilio mewnol. Mae Archwilio Mewnol wedi dibynnu ar yr asesiad hwn i bwrpas yr adroddiad blynyddol.

- 4.6.3 Cadarnhaodd adolygiad Archwilio Mewnol o'r Fframwaith Rheoli Risg a gynhaliwyd yn 2015/16 gynnydd sylweddol mewn ymgorffori rheoli risg yn yr awdurdod a rhoi lefel resymol o sicrwydd. Mae'r farn archwilio wedi'i seilio ar y casgliadau uchod a chanlyniadau Asesiad Corfforaethol Swyddfa Archwilio Cymru a gafwyd yn 2014/15 a ddaeth i'r casgliad fod y Cyngor wedi gwella ei brosesau rheoli risg oedd ynghynt yn gymhleth ac anghyson ond roedd yn rhy gynnar barnu effeithiolrwydd y trefniadau newydd.

4.7 Trefniadau Sgrwtini

- 4.7.1 Daeth Asesiad Corfforaethol Swyddfa Archwilio Cymru i'r casgliad fod rhaglenni gwaith y ddau bwyllgor sgrwtini yn eang eu hystod o reidrwydd ond fod cadeiryddion a swyddogion cefnogi sgrwtini'n gweithio'n dda gyda'i gilydd i flaenoriaethu, gan dynnu'n effeithiol ar flaenraglen waith y Pwyllgor Gwaith. Mae'r swyddogaeth sgrwtini'n ychwanegu gwerth at waith y Cyngor ac yn rhoi sicrwydd fod y penderfyniadau a wneir yn gadarn ac yn ddigon cytbwys. Mae Archwilio Mewnol wedi dibynnu ar yr asesiad hwn i bwrpas yr adroddiad blynyddol.

4.8 Digwyddiadau Arwyddocaol yn ystod y Flwyddyn

- 4.8.1 Yn sgil ymddeoliad y Cyn-brif Weithredwr ym Mai 2015, dilynodd y Cyngor brosesau priodol i benodi olynydd, gan arwain at benodi'r cyn-gyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes i'r swydd ym Mai 2015. Penodwyd dau Brif Weithredwr Cynorthwyol ym Medi 2015 sydd, ill dau, yn aelodau o Dîm Uwch-arweinyddiaeth yr Awdurdod, ynghyd â'r Swyddog Monitro a'r Swyddog Adran 151 a ddechreuodd yn ei swydd yn Hydref 2015.
- 4.8.2 Nid yw'r newidiadau uchod ar y lefel gorfforaethol wedi arwain at unrhyw waith ychwanegol sy'n ofynnol i Archwilio Mewnol yn ystod 2015/16.
- 4.8.3 Cafodd PwC, archwilwyr allanol yr Awdurdod, eu disodli gan Deloitte yn ystod 2015/16.

5. DIFFINIAD BARN AC ARGYMHELLION ARCHWILIO

- 5.1 Mae'n ofynnol i'r Pennaeth Archwilio roi i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu farn ar ddigonolrwydd ac effeithlonrwydd cyffredinol gwaith yr Awdurdod o ran llywodraethu, systemau rheoli risg ac amgylchedd rheolaethau mewnol, er mwyn cydymffurfio â gofynion Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus a Nodyn Cymhwys Llywodraeth Leol CIPFA. Y farn gyffredinol yw un o sicrwydd a ddefnyddir gan yr Awdurdod wrth baratoi'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol dan y Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio.

- 5.2 Mae'r farn archwilio ar yr aseiniadau a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn hyd yn hyn wedi'u categorio fel a ganlyn:

- Sicrwydd Sylweddol
- Sicrwydd Rhesymol
- Sicrwydd Cyfyngedig
- Sicrwydd Lleiaf

- 5.3. Er mwyn ategu'r farn archwilio, mae'r argymhellion sydd wedi'u gwneud yn ystod y flwyddyn wedi'u categorio'n flaenoriaeth Uchel, Canolig ac Isel fel y'u cymeradwywyd gan y Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu, 27 Gorffennaf 2015. Ynghlwm yn **Atodiad F** mae diffiniadau sgoriau risg argymhellion a'r farn archwilio.

6. MATERION ERAILL

6.1 Cymwyseddau i'r Farn Archwilio

6.1.1 Wrth roi barn archwilio, dylid nodi na all sicrwydd fyth fod yn llwyr. Y mwyaf y gall y Gwasanaeth Archwilio Mewnol ei roi i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu yw sicrwydd rhesymol yn seiliedig ar y gwaith a wnaed yn ystod y flwyddyn, nad oes gwendidau mawr ac eithrio'r rhai hynny a nodwyd.

6.1.2 Mae'r cymwyseddau i'r Farn Archwilio wedi'u cyflwyno ym mharagraff **3.5.1** uchod ac wrth ddod i'n barn, rydym wedi ystyried:

- Canlyniadau pob archwiliad a wnaed yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2016;
- Canlyniadau'r camau dilynol a gymerwyd yng nghyswllt archwiliadau a gynhaliwyd er 8 Rhagfyr 2015 a monitro gweithrediad argymhellion yn ystod blynyddoedd blaenorol;
- Oes categori Uchel neu Ganolig o argymhellion heb eu derbyn gan reolwyr a'r risgiau yn sgil hynny;
- Effeithiau unrhyw newidiadau o bwys yn amcanion neu weithgarwch y sefydliad;
- Materion yn codi o adroddiadau blaenorol i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu;
- Oes cyfyngiadau wedi'u rhoi ar sgôp archwilio mewnol ai peidio;
- Cyfyngiadau adnoddau'r gwasanaeth a pha gyfran o anghenion Archwilio Mewnol y sefydliad sydd wedi cael sylw hyd yn hyn;
- Y gwaith a wneir gan Swyddfa Archwilio Cymru, PwC a rheoleiddwyr allanol eraill.

6.2 Cwrdd Ag Anghenion Archwilio Mewnol

6.2.1 Er nad yw anghenion archwilio'r Awdurdod wedi'u bodloni'n llawn yn 2015/16, rwyf yn fodlon fod Archwilio Mewnol wedi gwneud digon o waith yng nghyswllt yr amgylchedd rheoli er mwyn dod i farn gyffredinol, er nad yw hyn yn ymestyn i'r amgylchedd rheoli yng nghyswllt y **22** archwiliad cynlluniedig a dynnwyd o'r Cynllun Blynyddol yn ystod 2015/16.

6.3 Derbyn yr Argymhellion

6.3.1. Derbyniwyd **98%** o argymhellion gan y rheolwyr. Methwyd cytuno ar **4** argymhelliad allan o gyfanswm o **207** o argymhellion a wnaed. Cafodd yr argymhellion eu hasesu fel rhai effaith isel ac nid oeddynt yn peri pryder.

6.4 Y Ddibyniaeth ar Waith gan Gyrrff Sicrwydd Eraill

6.4.1 Mae Archwilio Mewnol wedi ystyried y gwaith a wnaed gan Swyddfa Archwilio Cymru yn eu Hasesiad Corfforaethol 2015 wrth ddrafftio'r Adroddiad Blynyddol a ffurfio barn gyffredinol am y cyfnod.

6.5 Materion a Fernir sy'n Berthnasol i'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol

6.5.1 Mae'r Rheolwr Archwilio'n ymwybodol o feysydd lle byddai gwendidau sylweddol mewn rheolaeth yn atal y Cyngor rhag dibynnu'n rhesymol ar systemau rheoli mewnol yng nghyswllt gwaith y gwasanaeth Archwilio Mewnol yn ystod y flwyddyn.

- 6.5.2 Bydd y meysydd yn parhau i fod yn bryder i Archwilio Mewnol hyd oni weithredir ar yr holl argymhellion arwyddocaol a bod modd rhoi sicrwydd fod fframweithiau a systemau yn eu lle; wedi'u hymgorffori; yn gadarn ac yn effeithiol. Isod nodir y sefyllfa sydd ohoni yng nghyswllt y rhain:
- 6.5.3 **Rheoli Gwybodaeth** - Adroddwyd yn Natganiad Llywodraethu Blyneddol 2014/2015 y bu 'ychydig o gynnydd ar lywodraethu gwybodaeth dros yr 20 mis diwethaf'. Cofnododd adroddiad dilynol terfynol Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth a gafwyd yn Ionawr 2015 lefel Gyfyngedig o sicrwydd. Derbyniodd y Cyngor rybudd gorfodi gan Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth, dyddiedig 1^{af} Hydref 2015, oherwydd nad oedd gan Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth fawr o hyder yn ymrwymiad y Cyngor i weithredu'r camau gofynnol yn barhaus.
- 6.5.4 Ni roes Archwiliad Mewnol a gynhaliwyd yn 2015/16 ystyriaeth i Rybudd Gorfodi Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth a gynhaliwyd yn 2015/16 gan fod sgôp yr archwiliad yn gyfyngedig i sicrhau y parheir i gydymffurfio â pholisïau ac arferion sefydledig Llywodraethu Gwybodaeth y Cyngor ac wedi arwain at lefel Resymol o sicrwydd.
- 6.5.5 **Partneriaethau - Trefniadau Llywodraethu** - Nid oes gan y Cyngor bolisi partneriaeth i roi fframwaith i reoli'n effeithiol drefniadau partneriaeth newydd a chyfredol ac ni chynhelir cofrestr ganolog er mwyn cofnodi'r partneriaethau y mae'r Cyngor yn ymwneud â nhw. Rhoes y Prif Weithredwr Cynorthwyol y sefyllfa ddiweddaraf i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu ar 15 Mawrth 2016 o ran sgôp ffrydiau gwaith y bartneriaeth sydd â'r nod o ffurfioli'r trefniadau ar gyfer monitro, adolygu a llywodraethu'r ddwy bartneriaeth gyfredol a'r rhai eraill y gellid eu ffurfio yn y dyfodol. Cyfeiriwyd at ddatblygiad dogfen Polisi Partneriaeth sy'n crynhoi gweledigaeth y Cyngor ar gyfer gweithio mewn partneriaeth.
- 6.5.6 **Llywodraethu - Cydymffurfio â Pholisïau'r Cyngor** - Nododd Asesiad Corfforaethol 2014/15 y gofyn i ymgorffori diwylliant o weithio corfforaethol cyson ymhlith staff ar bob lefel ac i'w ddal i gyfrif am gydymffurfio â Pholisïau'r Cyngor. Mae materion sy'n ymwneud â pheidio â chydymffurfio â pholisïau a gweithdrefnau corfforaethol allweddol wedi'u nodi mewn archwiliadau mewnol a gafwyd yn 2015/16, e.e. Llywodraethu Gwybodaeth - Adolygiad Blyneddol o Gydymffurfiaeth, Polisïau ac Arferion Adnoddau Dynol ar gyfer Rheoli'r Gweithlu ac Adfer ar ôl Trychineb TGCh.
- 6.5.7 **Fframwaith Caffael Corfforaethol** - Yn sgil cyflwyno'r Rheolau Caffael Contract newydd, mae adolygiad o'r trefniant Caffael wedi'i gynnwys yng Nghynllun Gweithredol Archwilio Mewnol ar gyfer 2016/17 er mwyn rhoi sicrwydd y bydd y newidiadau yn arwain at fwy o gydymffurfio â rheolau caffael, polisïau a gweithdrefnau.
- 6.5.8 **Gweithredu Argymhellion** - Ceir problem barhaus o ran gweithredu argymhellion archwilio mewnol yn enwedig felly gydag ysgolion. Yn Asesiad Corfforaethol 2014/15 roedd cynnig ar gyfer gwella y dylai'r Cyngor roi sylw systemataidd i'r argymhellion a gynhwysir mewn adroddiadau a lunnir gan Archwilio Mewnol.
- 6.5.9 **Adfer ar ôl Trychineb TGCh** - Rhoddir sylw i'r materion pwysig a nodir yng nghyswllt TGCh, er y bydd angen gwaith parhaus yn 2016/17 i sicrhau fod y rheolaethau mewnol y gweithredir arnynt gan reolwyr yn cael eu hymgorffori'n briodol ar draws yr Awdurdod.
- 6.6 Cydymffurfio â Safonau Archwilio Mewnol**
- 6.6.1 Mae gan Archwilio Mewnol ddull archwilio seiliedig ar risg i bennu anghenion archwilio'r Awdurdod ar ddechrau bob blwyddyn ac mae'n defnyddio methodoleg seiliedig ar risg wrth gynllunio a chynnal aseiniadau archwilio. Mae gwaith y Gwasanaeth Archwilio Mewnol

wedi'i wneud wrth gydymffurfio â Safonau Archwilio Mewnol Sector Cyhoeddus CIPFA 2013.

6.6.2 Mae PwC yn adolygu Archwilio Mewnol yn flynyddol er mwyn canfod a gydymffurfir â safonau archwilio.

6.6.3 Mae Pennaeth Archwilio Mewnol wedi gwneud darpariaeth i adolygiadau ansawdd mewnol gael eu cynnal o bryd i'w gilydd gan aelodau profiadol o'r gwasanaeth Archwilio Mewnol er mwyn gwerthuso:

- Cydymffurfiaeth â'r safonau trefniadaethol a gweithredol y cyfeirir atynt uchod,
- Ansawdd gwaith archwilio,
- Ansawdd goruchwyliaeth,
- Cydymffurfio â'r llawlyfr archwilio lleol,
- Y cyflawnir targedau perfformiad.

6.6.4 Mae'r adolygiad a gynhaliwyd yng nghyswllt y gwaith a wnaed yn ystod 2015/16 wedi dangos y cydymffurfir â safonau mewnol ac allanol.

6.7 Rhaglenni Sicrwydd Ansawdd Mewnol

6.7.1 Er mwyn sicrhau ansawdd y gwaith a wneir gan Archwilio Mewnol, mae ystod o fesurau ansawdd yn eu lle sy'n cynnwys:

- Goruchwyllo a chyfeirio staff sy'n cynnal gwaith archwilio
- Defnyddio holiaduron boddhad cleientiaid;
- Adolygiad dogfennol o'r holl ffeiliau o bapurau ac adroddiadau gweithio gan reolwyr;
- Gwerthusiad blynyddol o staff archwilio yn arwain at gynlluniau gwaith hyfforddiant a datblygiad personol;
- Cynnal Llawlyfr Archwilio Mewnol y gwasanaeth
- Hunanasesiad blynyddol

7. Y DATGANIAD O SICRWYDD

7.1 Sicrwydd Cyffredinol

7.1.1 Mae gwaith y Gwasanaeth Archwilio Mewnol wedi'i gynnal mewn cydymffurfiaeth â safonau archwilio mewnol proffesiynol sydd yn Safonau Archwilio Mewnol Sector Cyhoeddus CIPFA 2013.

7.1.2 Swyddogaeth sicrwydd yw Archwilio Mewnol sy'n rhoi barn annibynnol a gwrthrychol i'r sefydliad ar yr amgylchedd rheoli, trwy werthuso ei effeithiolrwydd wrth gyflawni amcanion y sefydliad. Mae gwaith Archwilio Mewnol wedi'i gysylltu â nifer o nodau ac amcanion corfforaethol y Cyngor ac mae'n cwrdd â gofynion statudol ac yn cyfrannu at gyflawni blaenoriaethau ac amcanion y Cyngor y cytunwyd â nhw.

7.1.3 Mae'n ofynnol i Bennaeth Archwilio Mewnol roi i'r Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu sicrwydd ar y cyfan o'r system rheoli mewnol, gan gynnwys pa mor ddigonol yw'r trefniadau rheoli risg a llywodraethu corfforaethol. Dylid nodi na all sicrwydd fyth fod yn llwyr. Y mwyaf y gall Archwilio ei roi i'r Pwyllgor Archwilio yw sicrwydd rhesymol nad oes gwendidau mawr yn y system gyfan o reolaeth fewnol. Materion a ddaeth i'n sylw yn ystod ein gwaith archwilio mewnol yn unig yw'r materion a godir yn yr adroddiad hwn ac nid ydynt yn

ddatganiad cynhwysfawr o'r holl wendidau sy'n bodoli, neu o'r holl welliannau y gallent fod yn ofynnol.

7.2 Barn Archwilio

- 7.2.1 Rwyf yn fodlon fod y gwaith archwilio mewnol a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn yn caniatáu i mi ddod i gasgliad rhesymol o ran pa mor ddigonol ac effeithiol yw prosesau rheoli'r Cyngor ar gyfer y meysydd a gafodd eu hadolygu. Rwyf yn fodlon fod gwaith y rheolyddion allanol ynghyd ag adolygiadau perfformiad gwasanaeth yr Awdurdod yn caniatáu i mi ddod i gasgliad rhesymol fod gan Gyngor Sir Ynys Môn brosesau boddhaol o ran rheolaeth fewnol, rheoli risg a llywodraethu corfforaethol i gyflawni amcanion y sefydliad.

Gellid defnyddio'r farn archwilio gyffredinol wrth baratoi'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol.

Disgrifiad	CSYM Gwirioneddol ar 2013/14	CSYM Gwirioneddol ar 31/3/15	CSYM Targed 2015/16	CSYM Gwirioneddol ar 31/03/16	Cyfartaledd Cymru 2014/15
1. % yr Archwiliadau Cynlluniedig a Gwblhawyd	81%	92%	80%	60.32%	83%
2. Nifer yr Archwiliadau	51	46	60	38	106
3. % Ymatebion 'Bodddhaol' gan Gleientiaid	100%	100%	100%	100%	98%
4. % yr Argymhellion a dderbyniwyd	100%	100%	100%	98%	99%
5. % Gweithredu Argymhellion Lefel Uchel a Chanolig mewn archwiliadau Dilyn-i-fyny	46%	49%	85%	74%	D/B
6. % yr Archwiliadau a gwblhawyd o fewn yr amser a gynlluniwyd	D/B	D/B	90%	78.95%	69%
7. % yr amser y codir amdano'n uniongyrchol yn erbyn y cyfanswm sydd ar gael	D/B	D/B	70%	59.74%	65%
8. Nifer y dyddiadau ar gyfartaledd o'r cyfarfod cau i gyhoeddi'r adroddiad drafft	D/B	D/B	6 diwrnod	6.61 diwrnod	7.6 diwrnod
9. Nifer y dyddiau ar gyfartaledd rhwng yr ymateb i'r adroddiad drafft a chyhoeddi'r adroddiad terfynol	D/B	D/B	2 ddiwrnod	2.41 diwrnod	1.8 diwrnod
10. Y gost wirioneddol fesul diwrnod archwilio y codir amdano'n uniongyrchol	£245	£238	£250	£318	£249
11. Nifer staff Archwilio	5.5	5.6	5.68	5.68	8.2
12. % y staff a adawodd	0	0	0	0	12%

ATODIAD B

**ADAIN ARCHWILIO MEWNOL
CYNGOR SIR YNYS MÔN
LLITHRIAD 1-4-15 I 31-03-16**

ASEINIADAU	RHESWM	DYDDIAU	GRADDFEYDD Y RISG
CYNLLUNIO A GWARCHOD Y CYHOEDD Gwasanaethau Rheoli Adeiladu	Cytunwyd â'r rheolwyr i'w ddwyn ymlaen i gynllun blynyddol 2016/17 oherwydd problemau staffio yn yr adain Rheoli Adeiladu	10	Anhysbys – y maes wedi'i archwilio cyn 2012/13.
YR AMGYLCHEDD A GWASANAETHAU TECHNEGOL Rheoli Stadau ac Eiddo	Cytunwyd â'r rheolwyr i'w ddwyn ymlaen i gynllun blynyddol 2016/17 yn sgil cymeradwyo Cynllun Rheoli Asedau Corfforaethol 2015 – 20 yn y Pwyllgor Gwaith 14 Rhagfyr 2015.	15	Anhysbys – y maes heb ei adolygu ers amser sylweddol
DYSGU GYDOL OES Gweinyddu Grant i'r Teulu a Dechrau'n Deg	Nid oedd grantiau cyfalaf Dechrau'n Deg Llywodraeth Cymru yn ystod 2014/15.	10	Adolygiad newydd
CORFFORAETHOL Archwilio Contractau – Gwariant Cyfalaf	Dim Adnoddau Archwilio	20	Amherthnasol
Llywodraethu Corfforaethol	Cynhaliwyd Asesiad Corfforaethol yn 2014/15	8	Anhysbys
Fframwaith Caffael Corfforaethol	Dim Adnoddau Archwilio	10	Anhysbys – Canllawiau Newydd
Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid Caergybi	Dim Adnoddau Archwilio	15	Adolygiad Unwaith ac am Byth
Trefniadau Wrth Gefn	Dim Adnoddau Archwilio	10	Adolygiad Unwaith ac am Byth
Chwythu'r chwiban	Dim Adnoddau Archwilio	8	Anhysbys
ADNODDAU Rheolaethau Lefel Uchel Systemau Ariannol Allweddol	Dim Adnoddau Archwilio	10	Amherthnasol
TRAWSNEWID Archwiliad TG	Dim Adnoddau Archwilio	40	Amherthnasol
ECONOMAIDD AC ADFYWIO CYMUNEDOL Astudiaethau Iechyd yr Amgylchedd	Dim Adnoddau Archwilio	15	Anhysbys

ATODIAD B

Gwasanaethau Safonau Masnach	Dim Adnoddau Archwilio	10	Anhysbys
Swyddogaeth Datblygu Economaidd	Dim Adnoddau Archwilio	15	Anhysbys
Cytundebau Fframwaith	Dim Adnoddau Archwilio	10	Amherthnasol
Swyddfa Rheoli Prosiect	Dim Adnoddau Archwilio	10	Amherthnasol
Tîm Strategaeth a Chefnogi	Dim Adnoddau Archwilio	10	Anhysbys
YR AMGYLCHEDD A GWASANAETHAU TECHNEGOL Gwasanaethau Dylunio Adeiladau a Chynnal a Chadw	Dim Adnoddau Archwilio	10	Anhysbys
TAI Uned Fusnes a Llywodraethu'r Cyfrif Refeniw Tai	Dim Adnoddau Archwilio	10	Amherthnasol
Atal Digartrefedd, Gosod Tai ac ati	Dim Adnoddau Archwilio	10	Cyfyngedig
Rhenti Tai – Rheolau Lefel Uchel	Dim Adnoddau Archwilio	5	Amherthnasol
GWASANAETHAU OEDOLION Cynlluniau Tai Gofal Ychwanegol	Dim Adnoddau Archwilio	15	Amherthnasol
Uned Ddarparwyr	Dim Adnoddau Archwilio	20	Amherthnasol
Gwasanaethau i'r Henoed	Dim Adnoddau Archwilio	20	Amherthnasol
CYFANSWM Y LLITHRIAD		316	

Ni fydd y meysydd uchod o waith archwilio cynlluniedig yn cael eu harchwilio yn ystod 2015/16 am y rhesymau a nodir. Lle bo'n berthnasol, bydd yr archwiliadau na chawsant eu cynnal yn ystod 2015/16 yn cael eu blaenoriaethu ar gyfer eu hadolygu yn 2016/17.

Crynodeb o Argymhellion a Lefelau Sicrwydd 1-4-15 hyd at 31-8-15

ATODIAD C

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
1	System Derbynebaw Arian WIP 2014/15	Ebrill 15	Adnoddau	4	<p>Cynhaliwyd archwiliad o'r System Derbynebaw Arian fel rhan o'r cynllun archwilio mewnol cyfnodol a gymeradwywyd ar gyfer 2014/15.</p> <p>Mae'r drefn derbynebaw ar gyfer symiau arian yn digwydd ar hyn o bryd trwy eu rhoi i mewn â llaw i'r system Derbynebaw Arian o ddatganiadau banc.</p> <p>Roedd argymhelliad oedd wedi ei gynnwys yn yr adroddiad Derbynebaw Arian 2013/14 yn ymwneud â gweithredu system 'auto feeder' datganiadau banc yn 2015/16 i gynorthwyo a sicrhau y gellir cysoni'r symiau yn y banc yn brydlon o ddiwedd y cyfnod. Nid yw'r argymhelliad hwn a'r tri argymhelliad arall yn Adroddiad Terfynol y Derbynydd Arian 2013/14 wedi cael eu gweithredu.</p> <p>Barn: Gan roi ystyriaeth i'r materion a nodwyd, gellir rhoi sicrwydd sylweddol i'r Cyngor bod y rheolaethau y mae'r sefydliad yn dibynnu arnynt i reoli'r risg hon wedi'u dylunio'n addas a'u gweithredu'n gyson.</p>	Sylweddol
2	Dyledwyr WIP 2014/15	Ebrill 15	Adnoddau	22	<p>Cynhaliwyd archwiliad o Fân Dyledwyr fel rhan o'r cynllun archwilio mewnol cyfnodol a gymeradwywyd ar gyfer 2014/15.</p> <p>Yn 2013/14 roedd nifer yr anfonebau a godwyd yn 20,287 ac roeddent yn werth £16.3m. Roedd gwerth yr anfonebau a ganslwyd ynghyd â nodiadau credyd a godwyd yn ystod y cyfnod yn £462k. Yn ôl Adroddiad Crynodeb ar Hen Ddyledion dyddiedig 14 Ionawr 2015 roedd cyfanswm y mân ddyledion</p>	Cyfyngedig

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<p>oedd dal yn weddill yn £3,192,488.54.</p> <p>Cyflwynodd y Cyngor system ariannol newydd CIVICA ym mis Ebrill 2013 sy'n cynnwys y modiwl Mân Ddyledwyr a ddefnyddir fel prif gofnod y Cyngor o ddyledwyr.</p> <p>Roedd yr adolygiad Mân Ddyledwyr ar gyfer 2013/14 yn cynnwys chwe argymhelliad yn y categori Canolig ac un ar ddeg argymhelliad yn y categori Isel. Roedd archwiliad 2014/15 yn dangos nad yw'r chwe argymhelliad categori Canolig wedi cael eu gweithredu. Mae'r rhain yn ymwneud ag adennill dyledion sy'n weddill mewn modd prydlon ac effeithiol, adolygu hen anfonebau yn rheolaidd, adolygu'n rheolaidd ddyledion sydd wedi'u dileu, dyledion sydd wedi'u gohirio, cysoni'r lejer ariannol gyda'r system Mân Ddyledwyr a chyfrifoldebau sy'n ymwneud ag enwebu swyddogion i roi anfonebau a manylion dyledwr i mewn i'r system a'u hawdurdodi.</p> <p>Mae dau o'r argymhellion categori Isel wedi cael eu gweithredu. Mae'r naw argymhelliad categori Isel sy'n weddill yn cael eu hailadrodd. Mae'r rhain yn ymwneud ag adolygu hawliau mynediad i'r system, dogfennaeth gefnogol ar gyfer anfonebau dyledwyr, adolygu ffioedd a thaliadau, dyblygu manylion dyledwyr, dyledion wedi'u canslo, debyd codau cost pan fo'n amlwg na fydd modd adfer dyledion, adroddiadau dangosyddion perfformiad dyledwyr ac adrodd ar berfformiad mewn perthynas â thargedau.</p> <p>Barn: Gan roi ystyriaeth i'r materion a nodwyd, er y gellir rhoi peth sicrwydd i'r Cyngor bod y rheolaethau y mae'r sefydliad yn dibynnu arnynt i reoli'r risg hon wedi eu dylunio'n addas ac yn cael eu gweithredu'n gyson, mae angen gweithredu i sicrhau bod y maes hwn yn cael ei reoli.</p>	

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
3	Y Dreth Gyngor WIP 2014/15	Ebrill 2015	Adnoddau	8	<p>Cynhaliwyd archwiliad ar y Dreth Gyngor fel rhan o'r cynllun archwilio mewnol cyfnodol a gymeradwywyd ar gyfer 2014/15. Caiff y Dreth Gyngor ei gweinyddu gan y Gwasanaeth Refeniw a Budd-daliadau. Roedd 34,553 o eiddo (ac eithrio eiddo nad ydynt mewn band) ym mis Mawrth 2013.</p> <p>Roedd cyfanswm y debyd a gasglwyd ar gyfer y Dreth Gyngor yn 2013/14 (net ar ôl eithriadau, gollyngiadau a budd-daliadau'r dreth gyngor) yn £30.8m a llwyddwyd i gasglu 97.1% o'r cyfanswm hwn o fewn y flwyddyn.</p> <p>Roedd yr adroddiad Treth Gyngor ar gyfer 2013/14 yn cynnwys un argymhelliad categori Canolig a chwe argymhelliad categori Isel. Roedd archwiliad 2014/15 wedi canfod bod yr argymhellion Canolig sy'n ymwneud â chysoni gyda'r Cofnod Postio heb gael eu gweithredu.</p> <p>Aseswyd bod pedwar o argymhellion Isel heb eu gweithredu a gwelwyd bod un argymhelliad Isel wedi cael ei weithredu'n rhannol. Mae'r argymhellion yn ymwneud â disgownt i bobl sengl, gweithdrefnau adennill dyledion, cyfrifon sy'n disgwyl am statws 'dyled wedi'i dileu', adolygu cyfrifon lle mae dyledion wedi'u gohirio, ac ymweliadau ag eiddo gwag.</p> <p>Barn: Gan roi ystyriaeth i'r materion a nodwyd, gellir rhoi sicrwydd rhesymol i'r Cyngor bod y rheolaethau y mae'r sefydliad yn dibynnu arnynt i reoli'r risgiau hyn wedi eu dylunio'n addas, yn cael eu gweithredu'n gyson, ac yn effeithiol.</p> <p>Fodd bynnag, rydym wedi adnabod materion sy'n cynyddu'r tebygolrwydd y bydd y risgiau'n dod yn rhai gwirioneddol os na</p>	Rhesymol

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					fyddant yn derbyn sylw.	
4	NNDR WIP 2014/15	Ebrill 2015	Adnoddau	8	<p>Cynhaliwyd archwiliad NNDR fel rhan o'r cynllun archwilio mewnol cyfnodol a gymeradwywyd ar gyfer 2014/15.</p> <p>Roedd cyfanswm yr eiddo (ac eithrio eiddo nad ydynt mewn band) ar 31 Mawrth 2014 yn 2,707.</p> <p>Roedd cyfanswm y debyd a gasglwyd ar gyfer NNDR yn 2013/14 (net ar ôl ad-daliadau) yn £13.6m a llwyddwyd i gasglu 97.9% o'r cyfanswm hwn o fewn y flwyddyn. Adroddwyd bod cyfartaledd y gyfradd casglu trethi ar gyfer yr holl Awdurdodau Unedol yng Nghymru yn 97.1%.</p> <p>Roedd yr adroddiad NNDR ar gyfer 2013/14 yn cynnwys dau argymhelliad categori Canolig ac wyth argymhelliad categori Isel. Mae ein gwaith dilynol yn 2014/15 wedi canfod nad yw'r argymhellion Canolig sy'n ymwneud â chysoni cyfanswm gwerth biliau gyda nifer yr etifeddiannau y gellir eu trethu a chlirio dyledion sydd wedi'u dileu ac sydd wedi bod ar y system am fwy na deuddeng mis, wedi cael eu gweithredu.</p> <p>Gweithredwyd un argymhelliad categori Isel ac mae dau wedi cael eu disodli. Aseswyd nad yw'r pum argymhelliad categori Isel sy'n weddill wedi cael eu gweithredu. Mae'r argymhellion hyn yn ymwneud â phrosesu dyledion i'w dileu ar y system yn brydlon, cynnal ymweliadau ag eiddo sydd wedi'u heithrio, defnyddio gweithdrefnau adfer mewn modd cyson, cyfeirio dyledion yn brydlon at Asiantau Gorfodi ac adolygu cyfrifon lle mae dyledion wedi'u gohirio.</p> <p>Barn: Gan roi ystyriaeth i'r materion a nodwyd, gellir rhoi sicrwydd rhesymol i'r Cyngor bod y rheolaethau y mae'r sefydliad yn dibynnu arnynt i reoli'r risgiau hyn wedi eu dylunio'n addas, yn</p>	Rhesymol

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<p>cael eu gweithredu'n gyson, ac yn effeithiol.</p> <p>Fodd bynnag, rydym wedi adnabod materion sy'n cynyddu'r tebygolrwydd y bydd y risgiau'n dod yn rhai gwirioneddol os na fyddant yn derbyn sylw.</p>	
5	Budd-daliadau Tai WIP 2014/15	Ebrill 2015	Adnoddau	11	<p>Cynhaliwyd archwiliad o'r Rheolaethau Allweddol – Budd-daliadau Tai fel rhan o'r cynllun archwilio mewnol cyfnodol a gymeradwywyd ar gyfer 2014/15. Roedd cyfanswm y Budd-daliadau Tai a dalwyd yn 2014/15 am y cyfnod 01/04/2014 hyd at 11/02/2015 yng nghyswllt tenantiaid preifat oddeutu £8.5 miliwn ac ar gyfer tenantiaid yr ALI yn £7m. Roedd y cyfanswm a ddyfarnwyd dan y cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor oddeutu £5m.</p> <p>Roedd y llwyth achosion a gofnodwyd hyd at Ionawr 2015 ar gyfer Hawliadau Budd-dal Tai yn 49,230 ac roedd yn 65,638 ar gyfer Hawliadau Gostyngiad y Dreth Gyngor.</p> <p>Mae'r Gwasanaeth Budd-daliadau o fewn ei darged o ran yr amser a gymerir i brosesu newid mewn amgylchiadau, ar ôl derbyn yr holl wybodaeth sydd ei hangen i wneud penderfyniad o fewn 14 diwrnod o hawliad newydd ac o ran gwiriadau cywirdeb a wnaed yn y cyfnod. Fodd bynnag, nid yw'r Gwasanaeth wedi cyrraedd targedau a osodwyd mewn perthynas â phrosesu ceisiadau newydd ac adnabod achosion lle mae'r budd-dal sy'n ddyledus wedi cael ei gyfrifo'n anghywir.</p> <p>Y maes mwyaf arwyddocaol lle mae'r Gwasanaeth wedi bod yn aneffeithiol yn y cyfnod hwn yw adennil gordaliadau budd-dal sydd wedi cynyddu yn ystod y cyfnod.</p> <p>Roedd yr adroddiad Archwilio Mewnol ar Fudd-daliadau Tai</p>	Rhesymol

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<p>2013/14 yn cynnwys 5 argymhelliad categori Canolig a 6 argymhelliad categori Isel. Fe wnaeth gwaith dilynol yn 2014/15 gafod, ar adeg yr adolygiad, fod 4 o argymhellion blaenoriaeth Ganolig a 5 o argymhellion blaenoriaeth Isel wedi cael eu gweithredu.</p> <p>Mae'r 2 argymhelliad a aseswyd fel rhai sydd heb eu gweithredu yn ymwneud â chysoni a dileu dyledion nad oes modd eu hadennill a gwahanu dyletswyddau rhwng rolau dyrannu ac adfer.</p> <p>Barn: Gan roi ystyriaeth i'r materion a nodwyd, gellir rhoi sicrwydd sylweddol i'r Cyngor bod y rheolaethau y mae'r sefydliad yn dibynnu arnynt i reoli'r risg hon wedi eu dylunio'n addas, yn cael eu gweithredu'n gyson, ac yn effeithiol.</p>	
6	Rhenti Tai WIP 2014/15	Ebrill 2015	Adnoddau	4	<p>Cynhaliwyd archwiliad o Renti Tai fel rhan o'r cynllun archwilio mewnol cyfnodol a gymeradwywyd ar gyfer 2014/15. Ar adeg adrodd roedd Gwasanaeth Tai'r Cyngor yn rheoli 3798 o anheddau, 767 o fodurdai a 12 o eiddo ar les ar draws y Sir. Adroddwyd fod yr incwm rhent a amcangyfrifwyd ar gyfer 2014/15 yn £13.8M.</p> <p>Barn: Gan roi ystyriaeth i'r materion a nodwyd, gellir rhoi sicrwydd sylweddol i'r Cyngor bod y rheolaethau y mae'r sefydliad yn dibynnu arnynt i reoli'r risg hon wedi eu dylunio'n addas, yn cael eu gweithredu'n gyson, ac yn effeithiol.</p>	Sylweddol
7	Gwiriad Stoc DLO WIP 2014/15	Mai 2015	Tai	D/B	<p>Cynhaliwyd gwiriad stoc flynyddol gan Wasanaeth Archwilio Mewnol yr Awdurdod yn y Depo BMU ar 28 Mawrth 2015. Nodwyd fod cyfanswm gwerth y stoc wrth gau'r cyfrifon ym mis Ebrill 2015 yn £157,493.13.</p>	Sylweddol

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					Barn: Mae'r cofnodion stoc a gedwir yn y depo yn ddigon cywir ac yn darparu cofnod dibynadwy o'r lefelau stoc ar ddiwedd y flwyddyn.	
8	Rheolaeth Trysorlys WIP 2014/15	Mai 2015	Adnoddau	2	<p>Cynhaliwyd archwiliad o Reolaeth Trysorlys fel rhan o'r cynllun archwilio mewnol cyfnodol a gymeradwywyd yn 2014/15. Mae'r swyddogaeth Rheolaeth Trysorlys yn gweithredu oddi mewn i'r Strategaeth Rheoli Trysorlys a gymeradwywyd a'r Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol sy'n cael ei chymeradwyo gan y Cyngor llawn bob blwyddyn. Adroddwyd ar y sefyllfa bresennol o ran Rheoli Trysorlys (ar gyfer chwarter 3) i'r Pwyllgor Archwilio ym mis Chwefror 2015.</p> <p>O ganlyniad i'r adolygiad Rheolaeth Trysorlys yn 2013/14 rhoddwyd barn archwilio Gwyrdd a gwnaed tri o argymhellion categori canolig. Mae gwaith dilynol a wnaed fel rhan o'r adolygiad eleni wedi canfod nad yw argymhellion blaenorol wedi cael eu gweithredu'n llawn eto. Mae'r argymhellion blaenorol yn ymwneud â:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hawliau mynediad o fewn system net HSBC a dileu unrhyw ddefnyddwyr nad oes arnynt angen mynediad mwyach; • Sicrhau bod dau lofnodwr awdurdodedig (gwahanu dyletswyddau) yna rwydo er mwyn trosglwyddo arian o fewn yr Awdurdod; • I gynnal trywydd archwilio ac i ddarparu sicrwydd ynghylch gwahanu dyletswyddau dylai llofnodion ar gyfer gwirio tystiolaeth neu ar gyfer awdurdodi neu gymeradwyo taliadau fod yn enw'r sawl sy'n cymryd y cam perthnasol ac ni ddylid eu harwyddo ar ran swyddog sy'n absennol. Dylid cofnodi prosesau a gweithdrefnau Rheoli Trysorlys 	Sylweddol

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<p>yn llawn ac yn eglur a rhoi'r dyddiad arnynt er mwyn nodi pwy fedr gymeradwyo'r dogfennau sydd raid wrthynt a gwahanu dyletswyddau.</p> <p>Barn: O ystyried y materion a nodwyd, gellir rhoi sicrwydd reesymol i'r Cyngor fod y rheolaethau y mae'r sefydliad yn dibynnu arnynt i reoli'r risg hon wedi eu dylunio'n addas, eu gweithredu'n gyson a'u bod yn effeithiol.</p>	
9	Rheolaethau Allweddol y Gyflogres WIP 2014/15	Mai 2015	Adnoddau	6	<p>Cynhaliwyd archwiliad o'r system Gyflogres – Rheolaethau Allweddol fel rhan o'r cynllun archwilio mewnol cyfnodol a gymeradwywyd ar gyfer 2014/15.</p> <p>Y system Gyflogau a ddefnyddir ar hyn o bryd yw Resourcelink a ddarperir gan Northgate ac mae'n system integredig ar gyfer Adnoddau Dynol a'r Gyflogres.</p> <p>Roedd 3,850 o gofnodion cyflogres byw ar ddiwedd mis Mawrth 2015 a 2,333 o gofnodion taledig yn y mis. Proseswyd 415 o ddechreuwr newydd a 444 o adawyr ar y system Gyflogres yn ystod blwyddyn ariannol 2014/15.</p> <p>Roedd y casgliadau allweddol o'r adolygiad yn dwyn sylw at ddiffyg gweithdrefnau ffurfiol ysgrifenedig a materion mewn perthynas â chadw cofnodion cyflogres yn ddiogel. Nid yw rheolaethau mynediad yn gorfodi gwahanu dyletswyddau rhwng swyddogaethau AD a swyddogaethau cyflogres. Mae'r diffyg rheolaethau gwahanu dyletswyddau wedi ei amlygu eisioes mewn adroddiad a wnaed yn flaenorol ar y system gyflogres ac mewn adolygiad ar wahân o drefniadau Gwahanu Dyletswyddau a Mynediad Rhesymegol.</p>	Rhesymol

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<p>Barn: O ystyried y materion a nodwyd, gellir rhoi sicrwydd rhesymol i'r Cyngor fod y rheolaethau y mae'r sefydliad yn dibynnu arnynt i reoli'r risgiau hyn wedi eu dylunio'n addas, eu gweithredu'n gyson a'u bod yn effeithiol.</p> <p>Fodd bynnag, nodwyd rhai materion a fyddai'n cynyddu'r tebygolrwydd y bydd risgiau'n digwydd.</p>	
10	Y Brif System Gyfrifo WIP 2014/15	Mehafin 2015	Adnoddau	6	<p>Cynhaliwyd archwiliad o Brif System Gyfrifo'r Cyngor – CIVICA fel rhan o gynllun archwilio mewnol a gymeradwywyd ar gyfer 2014/15.</p> <p>Ar adeg cynnal yr archwiliad roedd y tîm CIVICA wrthi'n ail-lansio'r system. Penderfynwyd ail-lansio'r system oherwydd nifer o wendidau canfyddedig yn y ffordd y cafodd y system ei chyflwyno a sut y defnyddiwyd hi wedyn gan y gwasanaethau. Roedd y trefniadau gweinyddiaeth ar gyfer y system hefyd yn ddiffygiol, yn bennaf oherwydd dogfenaeth wael o ran gweithdrefnau.</p> <p>Rhagwelir y bydd y system CIVICA wedi cael ei hail-lansio i bob pwrpas erbyn diwedd eleni ac y bydd yr holl faterion sydd wedi codi yn yr archwiliad wedi cael sylw fel rhan o hynny.</p> <p>Barn: Mae'r trefniadau ar gyfer llywodraethiant, rheoli risg a / neu rheolaeth fewnol yn rhesymol. Arweiniodd yr adolygiad at farn archwilio Sicrwydd Rhesymol gyda phedwar o argymhellion categori Canolig a dau argymhelliad categori Isel yn cael eu cytuno gyda'r rheolwyr.</p>	Rhesymol
11	Adfer Gwasanaethau TGCh ar ôl Trychineb	Gorffennaf 2015	Adnoddau	13	<p>Cynhaliwyd yr archwiliad hwn fel rhan o'r cynllun Archwilio Mewnol a gymeradwywyd ar gyfer 2015/16.</p>	Isel iawn

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<p>Cynhaliodd y Gwasanaeth Archwilio Mewnol adolygiad yn 2012/13 o'r trefniadau rheoli ar gyfer Parhad Busnes ac Adfer Gwasanaethau TGCh ar ôl Trychineb.</p> <p>Barn y Gwasanaeth Archwilio Mewnol ar y pryd oedd na allai'r Cyngor gymryd sicrwydd bod y rheolaethau y mae'n dibynnu arnynt i reoli'r meysydd hyn wedi eu dylunio'n addas ac yn cael eu gweithredu'n gyson ac yn effeithiol (lefel sicrwydd ISEL IAWN). Cytunwyd ar argymhellion ar gyfer gweithredu ond mae'r Gwasanaeth Archwilio Mewnol wedi cael gwybod mai ychydig a wnaed ers hynny. Nid yw'r adroddiad archwilio 2015/16 ond yn delio â chynlluniau Adfer Gwasanaethau TGCh ar ôl Trychineb. Paratowyd adroddiad ar wahân ar faterion Parhad Busnes.</p> <p>Roedd y prif gasgliadau yn adroddiad 2015/16 yn dangos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nid oes gan y Cyngor Gynllun ffurfiol ar gyfer Adfer Gwasanaethau TGCh ar ôl Trychineb • Nid oes gan y Cyngor gyfleuster pwrpasol sydd wedi ei leoli i ffwrdd o'r Ystfelloedd TGCh i adfer gwasanaethau TG ar ôl trychineb • Mae angen i wasanaethau gwblhau cynlluniau busnes diweddar i fwydo i mewn i Gynlluniau Adfer Gwasanaethau TGCh ar ôl Trychineb yn y dyfodol • Nid yw'r system a'r data wrth gefn yn cael eu hadfer yn rheolaidd • Nid yw'r system yn cael ei hadfer yn rheolaidd mewn amgylchedd byw ac amgylchedd prawf i sicrhau y gellir defnyddio'r trefniadau wrth gefn i adfer gwasanaeth yn brydlon ac yn ddibynadwy os cyfyd trychineb • Nid yw'r trefniadau ar gyfer pwy sy'n gyfrifol am gynnal 	

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<p>rheolaeth amgylcheddol a systemau atal tân yn cael eu cofnodi'n ffurfiol a'u monitro gan TGCh</p> <ul style="list-style-type: none"> Nid yw'r UPS cyfredol yn addas i'w bwrpas, ac felly nid oes gan y Cyngor UPS y gallai ei ddefnyddio pe bai toriad i'r cyflenwad trydan. <p>Barn: Mae diffyg sylweddol yn y trefniadau ar gyfer llwyodraethaint, rheoli risg a rheolaeth fewnol. Mae angen cymryd camau rheoli effaith fawr mewn nifer o feysydd.</p> <p>Mae'r argymhellion yn rhai blaenoriaeth uchaf yn bennaf</p>	
12	Gweinyddiaeth y Marchnadoedd ac Incwm Rhent	Gorffennaf 2015	Gwarchod y Cyhoedd a Chynllunio	4	<p>Cynhaliwyd archwiliad o Weinyddiaeth y Marchnadoedd ac Incwm Rhent fel rhan o'r cynllun archwilio mewnol diwygiedig ar gyfer 2015/16. Nid yw'r maes gwasanaeth hwn wedi bod yn destun adolygiad archwilio ers 2006.</p> <p>Dangosodd y casgliadau allweddol o'r archwiliad nad oedd y gweithdrefnau wedi cael eu hadolygu a'u diweddarau i adlewyrchu newidiadau diweddar yng ngweithredoedd y farchnad a'r trefniadau bancio.</p> <p>Roedd yn amlwg hefyd nad oedd system fonitro i sicrhau bod yr holl fasnachwyr yn cynnal ac yn darparu tystiolaeth o ddiogelwch yswiriant atebolrwydd cyhoeddus digonol.</p> <p>Barn: Arweiniodd yr adolygiad at farn archwilio Sicrwydd Rhesymol gyda thri o argymhellion categori Canolig ac un argymhelliad categori Isel yn cael eu cytuno gyda'r rheolwyr.</p>	Rhesymol
13	Parhad Busnes	Gorffennaf 2015	Corfforaethol	7	<p>Cynhaliwyd archwiliad o drefniadau Parhad Busnes fel rhan o'r cynllun archwilio mewnol cyfnodol a gymeradwywyd ar gyfer</p>	Cyfyngedig

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<p>2015/16.</p> <p>Mae Rheoli Parhad Busnes yn ddyletswydd statudol i awdurdodau lleol ac yn rhan allweddol o'r prosesau llywodraethaint. Yn unol â Deddf Argyfyngau Sifil Posib 2004 rhaid paratoi a gweithredu cynlluniau i sicrhau bod gwasanaethau, yn arbennig gwasanaethau statudol, yn medru parhau.</p> <p>Prif gasgliadau'r adolygiad ar y Cynllun Parhad Busnes Dros Dro yw nad yw, yn ei ffurf gyfredol, yn ddigon cyflawn i sicrhau bod modd adfer data a phrosesau'r Cyngor yn effeithlon ac yn effeithiol pe bai trychineb yn digwydd.</p> <p>Nid yw cyfrifoldebau'r Uwch Dim Arweinyddiaeth a'r Penaethiaid Gwasanaeth mewn perthynas â Pharhad Busnes wedi eu datgan yn eglur o fewn y Cynllun Parhad Busnes ac nid yw materion Parhad Busnes yn cael eu hadrodd a'u rheoli ar y lefel uchaf.</p> <p>Dylai'r gwaith i sefydlu Gweithgor Rheoli Parhad Busnes a Chynllunio Argyfwng barhau a dylai'r Cynllun Parhad Busnes Corfforaethol cynhwysfawr ymgorffori trefniadau Rheolaeth Adfer Adeiladau.</p> <p>Barn: Mae'r trefniadau ar gyfer llywodraethiant, rheoli risgiau a rheolaeth fewnol yn gyfyngedig. Arweiniodd yr adolygiadau at Farn Archwilio Sicrwydd Cyfyngedig gyda phump o argymhellion categori Uchel a dau argymhelliad categori Canolig yn cael eu cytuno gyda'r rheolwyr.</p>	

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
14	Fframwaith Rheoli Risg a'r 5 Prif Risg	Medi 2015	Corfforaethol	3	<p>Cynhaliwyd yr archwiliad hwn fel rhan o'r cynllun cyfnodol Archwilio Mewnol a gymeradwywyd ar gyfer 2015/16.</p> <p>Comisiynodd yr UDA adolygiad o'r modd y defnyddir y Fframwaith Rheoli Risg yn haf 2014 a chanfuwyd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bod y modd y defnyddir y fframwaith risg ar draws y Cyngor yn anghyson • Nid yw'r berthynas rhwng cofrestrau risg y gwasanaethau a'r gofrestr gorfforaethol yn glir • Diffyg eglurder ynghylch y broses ar gyfer uwchgyfeirio neu atborth; a • Nid yw risg wedi ei halinio'n dda gyda'r broses gynllunio a rheoli perfformiad. <p>Mae'r Polisi a'r Prosesau wedi cael eu hadolygu ac mae uwch swyddogion a staff wedi cael hyfforddiant. Mae Cofrestrau Risg y Gwasanaethau wrthi'n cael eu hadolygu a'u hymgorffori i'r Broses cynllunio Busnes ac roedd Cofrestr Risg Gorfforaethol ddiwygiedig wedi cael ei sefydlu erbyn diwedd Chwarter 1 yn 2015.</p> <p>Ym mhrif ganfyddiadau'r adolygiad, nodwyd nad yw Cynlluniau Darparu Gwasanaeth bob amser yn cael eu cyflwyno'n brydlon ac o fewn amserlen gyda'r holl adrannau wedi eu cwblhau gan gynnwys y cysylltiadau i'r Cofrestrau Risg.</p> <p>Nid oedd tystiolaeth o'r rheoliadau cyfredol mewn perthynas â'r Gofrestr Risg Gorfforaethol bob amser ar gael.</p> <p>Barn: Cafwyd barn archwilio Sicrwydd Rhesymol yn dilyn yr</p>	Rhesymol

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					adolygiadau gyda dau o argymhellion categori Canolig ac un argymhelliad categori Isel yn cael eu cytuno gyda'r rheolwyr.	
15	Llywodraethu Gwybodaeth – Adolygiad Blynyddol o Gydymffurfiaeth	Hydref 2015	Corfforaethol	7	<p>Cynhaliwyd archwiliad o Lywodraethu Gwybodaeth - Adolygiad Blynyddol o Gydymffurfiaeth fel rhan o'r cynllun cyfnodol Archwilio Mewnol a gymeradwywyd ar gyfer 2015/16.</p> <p>Y canfyddiadau allweddol o'r adolygiad yw:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nid yw contractwyr trydydd parti sy'n prosesu data personol ar ran y Cyngor wedi cael eu nodi er mwyn sicrhau bod Cytundeb Prosesu Data priodol wedi cael ei weithredu ac nid yw Cytundebau Prosesu Data ar gael ar gyfer pob Contract 'Categori 1'. Nid oes unrhyw systemau, prosiectau neu brosesau wedi cael eu gweithredu yn ystod yr adolygiad archwilio ac o'r herwydd nid oedd unrhyw dystiolaeth o Asesiadau o'r Effaith ar Breifatrwydd a gynhaliwyd ar gael i'w hadolygu gan yr archwiliwr. Nid oedd yr holl Berchenogion Asedau Data (PAD) yn gallu rhoi sicrwydd bod mesurau priodol yn eu lle i storio, symud, cadw a chael gwared ar gofnodiadau'n ddiogel mewn sefydliadau y tu allan i'r Pencadlys. Nid oes gan y Cyngor weithdrefnau ar gyfer rheoli cofnodiadau electronig sy'n cynnwys data cyfrinachol. Ni fedrir rhoi sicrwydd ynghylch a yw asesiad wedi ei gynnal o ddata personol a rennir ar hap oherwydd nid oedd y data ar gael i roi prawf arno. Nid yw'r holl staff yn cydymffurfio gyda'r Polisi Deg Glir a weithredwyd gan Reolwyr. 	Rhesymol

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<ul style="list-style-type: none"> Nid yw rhybuddion preifatrwydd y Cyngor a gyhoeddwyd gan bob gwasanaeth yn glir, yn gyson ac ar gael i gasglu, prosesu a rhannu data. Nid oes unrhyw gofnod canolog o'r holl rybuddion preifatrwydd ac nid oedd unrhyw dystiolaeth fod rhybuddion preifatrwydd wedi cael eu trosglwyddo i'r templed corfforaethol ar gyfer rhybuddion preifatrwydd. Nid oedd unrhyw adroddiad ysgrifenedig wedi cael ei gyflwyno i'r UDA ynghylch digwyddiadau'n ymwneud â diogelwch data, achos y rheiny ac effeithiolrwydd yr ymateb yn unol â'r Polisi ar gyfer Digwyddiadau Diogelwch Data. Cydnabuwyd bod yr UDA wedi bod yn cael gwybod ar lafar am unrhyw ddigwyddiadau. <p>Barn: Cafwyd barn archwilio Sicrwydd Rhesymol yn dilyn yr adolygiadau gyda phump o argymhellion categori Canolig a dau argymhelliad categori Isel yn cael eu cytuno gyda'r rheolwyr.</p>	
16	Ysgol Brynsiencyn	Rhagfyr 2015	Dysgu Gydol Oes	7	<p>Cynhaliwyd archwiliad o Ysgol Brynsiencyn fel rhan o'r cynllun Archwilio Mewnol cyfnodol a gymeradwywyd ar gyfer 2015/16.</p> <p>Canfyddiadau allweddol yr adolygiad yw:</p> <ul style="list-style-type: none"> Mae'r cofnod o brydau ysgol yn cael ei gynnal i safon uchel yn yr ysgol. Mae gan y Corff Llywodraethol drefniadau priodol ar waith i ddiffinio hawliau pennaeth i awdurdodi gwariant a throsglwyddo arian rhwng penawdau ariannol. Defnyddir dogfennau priodol yn yr ysgol i fonitro 	Rhesymol

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<p>perfformiad athrawon (blynyddol) ac amcanion perfformiad y pennaeth.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae cyfrifon cronfa'r ysgol yn cael eu cynnal i safon briodol ac yn cael eu harchwilio'n annibynnol yn flynyddol. Dylai'r ddogfen "Cofnod o'r Archwiliad o Gronfa'r Ysgol" gael ei chyflwyno i'r Corff Llywodraethol yn flynyddol. • Mae cyfansoddiad y Corff Llywodraethol yn cydymffurfio â'r gofynion statudol. • Mae gan yr ysgol bolisiau statudol priodol. • Mae'r ysgol yn cydymffurfio â Pholisi Fflyd a Gyrwyr yr Awdurdod. • Canfuwyd rhai gwendidau mewn perthynas ag archebu gwaith, nwyddau a gwasanaethau. Roedd yr holl wariant wedi'i awdurdodi'n briodol ac roedd cyfrif cywir ohono. <p>CAMAU ALLWEDDOL A GYTUNWYD</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dylai archebion prynu gael eu cwblhau ymlaen llaw. • Dylai cofrestr gyflawn o fuddiannau busnes y Llywodraethwyr, y Pennaeth a'u teulu agosaf gael ei chadw'n unol â Chynllun Ariannu Teg y Gwasanaeth Addysg. • Dylai'r Pennaeth nodi manylion pob athro llanw a 	

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<p>ddefnyddir gan yr ysgol yn y dyddiadur electronig.</p> <ul style="list-style-type: none"> Dylai'r "Cofnod o'r Archwiliad o Gronfa'r Ysgol" gael ei gyflwyno i Fwrdd y Llywodraethwyr yn flynyddol. Dylid cynnal gwiriad ffisegol o asedau'r ysgol ac yn ogystal, eu marcio gydag inc parhaol neu ysgrifbin uwch-fioled. Dylid sicrhau cysondeb rhwng y gofrestr brecwast am ddim a'r "Cynllun Brecwast" (Atodiad C). Dylai'r ysgol fabwysiadu polisi CCTV. <p>Barn: Mae'r trefniadau ar gyfer llywodraethu, rheoli risg a / neu reolaeth fewnol yn rhesymol.</p> <p>Mae angen cymryd camau rheoli ar lefel gymedrol i isel.</p>	
17	Ysgol Cemaes	Rhagfyr 2015	Dysgu Gydol Oes	14	<p>Cynhaliwyd archwiliad o Ysgol Cemaes fel rhan o'r cynllun Archwilio Mewnol cyfnodol a gymeradwywyd ar gyfer 2015/16.</p> <p>Canfyddiadau allweddol o'r adolygiad yw:</p> <ul style="list-style-type: none"> Mae gan y Corff Llywodraethol drefniadau priodol ar waith i ddiffinio hawliau pennaeth i awdurdodi gwariant a throsglwyddo arian rhwng penawdau ariannol. Mae incwm yr ysgol yn cael ei gasglu, ei gofnodi a'i fancio yn unol â chyfarwyddiadau'r Adran Addysg. Cafodd dogfennau priodol i fonitro perfformiad y pennaeth eu cwblhau ar gyfer 2014/15. 	Cyfyngedig

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<ul style="list-style-type: none"> • Mae nifer y disgyblion yn y "Cyfrifiad Ystadegol" yn cyfateb i gofnodiadau'r ysgol. • Roedd cyfrif cronfa'r ysgol yn foddhaol a chynhyrchir crynodeb gweithgaredd bob blwyddyn ar gyfer rhieni. • Mae cyfansoddiad y Corff Llywodraethol yn cydymffurfio â'r gofynion statudol. • Mae gan yr ysgol rai polisiau statudol. • Canfuwyd rhai gwendidau mewn perthynas ag archebu gwaith, nwyddau a gwasanaethau. Roedd yr holl wariant a brofwyd wedi'i awdurdodi'n briodol ac roedd cyfrif cywir ohono. <p>CAMAU ALLWEDDOL A GYTUNWYD</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dylai incwm prydau ysgol gael ei gofnodi'n gywir a dylai fod cysondeb rhwng y ffurflenni PY7, CT182a a CT183a. • Dylai archebion gael eu cwblhau cyn derbyn nwyddau. • Dylai trefniadau gosod yr ysgol gael eu gweinyddu yn unol â chanllawiau'r Awdurdod. • Dylai cronfa'r ysgol gael ei harchwilio yn flynyddol. • Dylai asedau'r ysgol gael eu marcio gydag inc parhaol neu ysgrifbin uwch-fioled. • Dylai'r gofrestr brecwast am ddim gyd-fynd â'r "Cynllun 	

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<p>Brecwast" (Atodiad C).</p> <p>Barn: Mae'r trefniadau ar gyfer llywodraethu, rheoli risg a rheolaeth fewnol yn gyfyngedig.</p> <p>Mae angen cymryd camau rheoli ar lefel uchel i gymedrol.</p>	
18	Tai Fforddiadwy, Troi Tai'n Gartrefi a'r Cynllun Benthyciadau Pontio	Rhagfyr 2015	Tai	24	<p>Cynhaliwyd yr archwiliad fel rhan o'r cynllun Archwilio Mewnol a gymeradwywyd ar gyfer 2015/16. Yn yr archwiliad, edrychwyd ar Themâu 1 a 2 y Strategaeth Dai Leol a oedd yn ymwneud â mynd i'r afael a mater tai fforddiadwy a chartrefi gwag dan y Rhaglen Datblygu Tai Fforddiadwy, gan ddarparu cymorth o ran y Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd, cyllido Tai Gwag a rhoi cymorth i adnewyddu tai yn y sector preifat.</p> <p>Dyma oedd y canfyddiadau allweddol yn dilyn yr adolygiad hwn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ni fedr yr Adran Dai gael gafael ar wybodaeth ariannol am ffioedd refeniw ac incwm ar gyfer monitro cynlluniau a'u rheolaeth ariannol. • Nid yw'r Adran Dai yn ymwybodol bod gwybodaeth ariannol ynghylch derbyniadau cyfalaf ar gael ac yn cael eu monitro gan y Tîm Cyfalaf yn fisol. • Nid yw'r Adran Dai yn cysoni'r wybodaeth am y cynlluniau a ledjer ariannol y Cyngor. • Nid oes unrhyw weithdrefnau sy'n amlinellu'r modd y mae'r broses o adennill benthyciadau pontio sy'n ddyledus yn cael ei gweithredu a'i monitro. • Mae gwybodaeth a ddarparwyd gan Adran y Dreth Gyngor i nodi eiddo gwag yn anghyflawn ac yn anghywir ac yn cael effaith ar effeithlonrwydd y Swyddog Cartrefi Gwag a'r modd y mae'n monitro perfformiad. 	Cyfyngedig

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<ul style="list-style-type: none"> Mae'n bosib y bydd diffyg gallu i wahaniaethu rhwng cartrefi gwag ac ail gartrefi'n effeithio ar ddisgresiwn yr Awdurdod Lleol wrth weithredu premiwm treth gyngor o hyd at 100% o'r dreth gyngor safonol ar ail gartrefi, (<u>Deddf Tai (Cymru) 2014</u> - Treth Gyngor ar gyfer cartrefi gwag ac ail gartrefi). <p>Barn: Barn archwilio Sicrwydd Cyfyngedig yn gyffredinol o ganlyniad i'r adolygiadau gyda thri o argymhellion categori Uchel ac un ar ddeg o argymhellion categori Canolig yn cael eu cytuno gyda rheolwyr.</p>	
19	Partneriaethau	Ionawr 2016	Corfforaethol	5	<p>Mae'r Cyngor yn brysur wrthi mewn nifer o bartneriaethau yn genedlaethol, rhanbarthol, isranbarthol a lleol gan gymryd rhan mewn ystod o ffyrdd, o gydweithredu i integreiddio'n llawn. Ystyrir ei bod yn hanfodol gweithio mewn partneriaeth lwyddiannus er mwyn cyflawni amcanion corfforaethol a gwasanaethau gwell ar draws y sefydliad.</p> <p>Cynhaliwyd yr adolygiad archwilio yn Awst a Medi 2015 er mwyn canfod trefniadau'r Cyngor sydd yn eu lle, eu cofnodi a'u gwerthuso er mwyn rheoli, lleddfu, monitro ac adrodd ar y risgiau sy'n gysylltiedig â gweithio mewn partneriaeth.</p> <p>Dyma ganfyddiadau allweddol yr adolygiad hwn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ar hyn o bryd nid oes polisi partneriaeth wedi'i sefydlu i roi fframwaith er mwyn rheoli trefniadau partneriaethau hen a newydd yn llwyddiannus ac ni chedwir cofrestr ganolog i gofnodi partneriaethau y mae'r Cyngor yn ymwneud â nhw; Mae gwaith adrodd ar lwyddiant neu wendid perfformiad partneriaeth yn wan; 	Cyfyngedig

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ychydig iawn o drosolwg sydd o berfformiad partneriaeth a threfniadau llywodraethu; ▪ Nid oes proses ar gyfer asesu manteision/anfanteision trefniadau partneriaeth barhaus yn flynyddol/rheolaidd. ▪ Nid oes proses wedi'i sefydlu i adolygu cofrestr risg partneriaethau allweddol ac nid cofrestr risg pob gwasanaeth sy'n tynnu sylw at risgiau gweithio mewn partneriaeth. ▪ Cadarnhawyd mewn perthynas â phrofi sampl o bartneriaethau unigol fod cytundebau'r partneriaethau unigol yn cael eu cofnodi'n ffurfiol, trefniadau rheoli'n cael eu diffinio a swyddogaethau, maes cyfrifoldeb a nodau cyffredinol y partneriaethau'n cael eu nodi'n glir. ▪ Ym mhob achos perthnasol, cafodd sail cyfraniad y Cyngor i'r bartneriaeth ei diffinio a lle'r oedd yn berthnasol, amlinellwyd yn glir yr ymdriniaeth o unrhyw warged neu ddiffyg ac unrhyw ased neu atebolrwydd a gyfyd unwaith y deuai'r prosiect i ben / yr oedd y prosiect yn bwriadu dod i ben. ▪ Ym mhob achos hefyd roedd y cytundeb partneriaeth yn darparu ar gyfer penderfyniadau a â'n groes i'w gilydd a manylwyd yn glir ar yr amgylchiadau hynny lle gallai partneriaid dynnu'n ôl o'r cytundeb/ ddirwyn y cytundeb i ben. ▪ Mewn perthynas â'r sampl o bartneriaethau a adolygwyd, mae digon o hyblygrwydd o ran cyfraniadau ariannol i ganiatáu i'r Cyngor gwrdd â'i dargedau arbedion. <p>Barn: Yn sgil yr adolygiad cafwyd barn archwilio o Sicrwydd Cyfyngedig cyffredinol gyda rheolwyr yn cytuno â phum</p>	

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					argymhelliad Categori Uchel.	
20	Polisiâu ac Arferion Adnoddau Dynol ar gyfer Rheoli'r Gweithlu	Ionawr 2016	Trawsnewid	14	<p>Cynhaliwyd archwiliad o Bolisiâu ac Arferion Adnoddau Dynol ar gyfer Rheoli'r Gweithlu fel rhan o'r cynllun Archwilio Mewnol a gymeradwywyd ar gyfer 2015/16.</p> <p>Dyma ganfyddiadau allweddol yr adolygiad hwn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mae polisiâu a threfniadaethau Adnoddau Dynol ar gael bob amser ar Fewnrwyd y Cyngor a gwneir gweithwyr yn ymwybodol o bolisiâu a threfniadaethau yn ystod yr Hyfforddiant Cyflwyno. ▪ Nid oedd modd i system gyfredol Adnoddau Dynol, Northgate, greu cofnod oedd yn nodi'r gweithwyr hynny nad oedd wedi bod yn mynd ar gyrsiau hyfforddi penodol. Cedwir cofnod â llaw gan Swyddog Adnoddau Dynol pob gwasanaeth. ▪ Ni welwyd rhestr o ddigwyddiadau hyfforddi gorfodol, corfforaethol. ▪ Ceir cyfleuster ar y system Northgate MyView lle mae modd i reolwyr weld cofnodion hyfforddi eu gweithwyr. Fodd bynnag, hyd yn hyn nid yw'r cyfleuster wedi'i alluogi gan ddarparwr y system. ▪ Nid oes trefniadaethau sy'n amlinellu sut i gyfrifo balansau hawl i wyliau blynyddol y rhai sy'n gadael, rhywbeth y mae gofyn i reolwyr ei gyfrifo. ▪ Gwelwyd bod yr hawl i wyliau blynyddol wedi'i gyfrifo'n anghywir mewn 44% o sampl a brofwyd o rai oedd yn gadael (7/16), gan arwain at gyfanswm a ordalwyd o 	Cyfyngedig

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<p>£754.92.</p> <ul style="list-style-type: none"> Nid yw'r adain gyflogau o hyd yn cael gwybod gan reolwyr o'r holl gyfnodau tadolaeth a gymerir fel bod modd sicrhau y cyfrifir yn gywir Dâl Tadolaeth Statudol ar gyfer gweithwyr cymwys. Cymerodd Gwasanaethau ar gyfartaledd ddau ddiwrnod i gynnal Cyfweiliadau Dychwelyd i'r Gwaith wedi i weithiwr fod i ffwrdd yn sâl, a hynny o fewn y targed o bum niwrnod wedi iddo ddychwelyd i'w waith. Nid oedd 26% (15/58) o Gofnodion Absenoldeb Salwch yn gyflawn h.y. nid oedd dogfennau cefnogi ar gael a/neu wedi'u cwblhau. Nid oedd 17% (2/12) o weithwyr yn cydymffurfio â rheolau a rheoliadau'r Cynllun Oriau Gweithio'n Hyblyg. Nid oes tystiolaeth fod rheolwyr yn cynnal Adolygiadau Gwella Perfformiad yn y Cyngor. <p>Barn: Yn sgil yr adolygiad cafwyd barn archwilio o Sicrwydd Cyfyngedig cyffredinol gyda'r rheolwyr yn cytuno â dau argymhelliad Categori Uchel, saith argymhelliad Categori Canolig a phum argymhelliad Categori Isel.</p>	
21	Rheoli Fflyd	Ionawr 2016	Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo	6	<p>Cynhaliwyd archwiliad o Waith Rheoli Fflyd a Gyrwyr fel rhan o gynllun cyfnodol archwilio mewnol a gymeradwywyd ar gyfer 2015/16.</p> <p>Dyma ganfyddiadau allweddol yr adolygiad hwn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Mae'r Polisi Rheoli Fflyd a Gyrwyr wedi'i adolygu o bryd i'w 	Rhesymol

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<p>gilydd yn wyneb deddfwriaeth ers ei weithredu yn 2009.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cafwyd sicrwydd fod cerbydau fflyd y Cyngor wedi'u cofnodi'n briodol ar y Gofrestr Asedau Gorfforaethol hyd at ddiwedd y flwyddyn. ▪ Nid yw data a gwybodaeth am fonitro perfformiad yn cael eu cofnodi mewn cyfarfodydd rheoli i gefnogi penderfyniadau rheolwyr a bod yn fodd i gynorthwyo Dangosyddion Perfformiad chwarterol. ▪ Mae'r Awdurdod yn ceisio gwerth am arian trwy gaffael swp o gerbydau fflyd a mynd allan i dendr yn unol â chanllawiau'r CPR a'r Undeb Ewropeaidd. ▪ Mae'r Awdurdod yn rhan o "Grŵp Cludiant a Pheiriannau Cymru Gyfan" sy'n cynnal ymarferion meincnodi rhwng pob un o'r 22 Awdurdod lleol. ▪ Dengys data meincnodi fod yr Awdurdod yn cymharu'n ffafriol ag awdurdodau eraill mewn perthynas â thrwsio a chynnal a chadw cerbydau fflyd yn fewnol a gwerth am arian mewn perthynas â phrynu tanwydd ar gyfer cerbydau fflyd. <p>Barn: Mae trefniadau ar gyfer llywodraethu, rheoli risg a/neu reolaeth fewnol yn rhesymol</p>	
22	Ysgol Amlwch	Ionawr 2016	Dysgu Gydol Oes	5	<p>Cynhaliwyd archwiliad o Ysgol Gynradd Amlwch fel rhan o gynllun cyfnodol archwilio mewnol a gymeradwywyd ar gyfer 2015/16 2015/16.</p> <p>Dyma ganfyddiadau allweddol o'r adolygiad hwn:</p>	Sylweddol

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<ul style="list-style-type: none"> • Cadwyd cofnod o'r prydau ysgol i safon uchel yn yr ysgol • Cynhelir cyfrifon cronfa'r ysgol i safon briodol a chânt eu harchwilio'n annibynnol yn flynyddol. Dylid cyflwyno'r ddogfen "Cofnod Archwilio Cronfa'r Ysgol" i'r Corff Llywodraethu'n flynyddol • Mae cyfansoddiad y corff llywodraethu'n cydymffurfio â'r gofynion statudol • Mae gan yr ysgol bolisiau statudol priodol. <p>Barn: Mae trefniadau ar gyfer llywodraethu, rheoli risg a/neu reolaeth fewnol yn dda</p>	
23	Ysgol Gynradd Bodedern	Chwefror 2016	Dysgu Gydol Oes	16	<p>Roedd canfyddiadau allweddol archwiliad o Ysgol Gynradd Bodedern fel rhan o gynllun cyfnodol archwilio mewnol a gymeradwywyd ar gyfer 2015/16 fel a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trafodir cyllideb yr ysgol yn rheolaidd gyda'r Llywodraethwyr a'i fabwysiadu'n flynyddol gan y corff llywodraethu • Cedwir cofnod o brydau ysgol a brechwast ysgol i safon foddhaol • Yn gyffredinol, dilynwyd y broses ar gyfer archebu nwyddau a thalu amdanynt ond ni chât'r archeb ei llofnodi hyd oni dderbyniwyd yr anfoneb • Nid yw ffurflenni adolygu tâl athrawon wedi'u cwblhau ar gyfer blwyddyn academiaidd 2015/16 ond cafodd ffurflenni'r flwyddyn flaenorol eu dychwelyd yn brydlon • Cafodd cyfrifon cronfa'r ysgol ar gyfer 2014/15 eu harchwilio gan berson annibynnol ond ni welwyd cofnod yng nghofnodion y penodiad swyddogol gan y Corff 	Rhesymol

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<p>Llywodraethu.</p> <p>Barn: Yn sgil yr adolygiad cafwyd barn archwilio o Sicrwydd Cyfyngedig cyffredinol gyda rheolwyr yn cytuno â dau argymhelliad Categori Uchel, saith argymhelliad categori Canolig a phum argymhelliad categori Isel.</p>	
24	Treth y Cyngor	Mawrth 2016	Adnoddau	8	<p>Cynhaliwyd archwiliad o'r system casglu arian treth y cyngor fel rhan o gynllun cyfnodol archwilio mewnol a gymeradwywyd ar gyfer 2015/16</p> <p>Dyma ganfyddiadau allweddol o'r adolygiad hwn:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ni chysonwyd nifer y biliau Treth y Cyngor a grëwyd yn ôl y ffeiliau bilio a'r biliau a ddosbarthwyd yn ôl y dderbynneb bost a roddwyd gan y contractwr. ▪ Ni chyrrhaeddwyd y targedau ar gyfer ymweld ag eiddo eithriedig/gwag yn ystod y cyfnod oherwydd problemau adnoddau. ▪ Nid oes proses ar gyfer cadarnhau fod rhywun yn parhau i fod yn gymwys am y Disgownt Person Sengl a weithredir ar hyn o bryd. Ar hyn o bryd nid oes rhaid datgan yn ffurfiol fod y wybodaeth a roddir yn gywir yng nghyswllt statws meddiannaeth sengl a newidiadau mewn amgylchiadau. <p>Barn: Yn sgil yr adolygiad cafwyd barn archwilio o Sicrwydd Rhesymol cyffredinol gyda rheolwyr yn cytuno â phedwar</p>	Rhesymol

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					argymhelliad categori canolig a phedwar argymhelliad categori isel.	
25	Trethi Annomestig	Mawrth 2016	Adnoddau	7	<p>Cynhaliwyd archwiliad o'r system ar gyfer casglu Trethi Annomestig fel rhan o gynllun cyfnodol archwilio mewnol a gymeradwywyd ar gyfer 2015/16 2015/16.</p> <p>Dyma ganfyddiadau allweddol yr adolygiad hwn:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ni chysonwyd nifer y biliau Treth y Cyngor a grëwyd yn ôl y ffeiliau bilio a'r biliau a ddsbarthwyd yn ôl y dderbynneb bost a roddwyd gan y contractwr. ▪ Ni chyrhaeddwyd y targedau ar gyfer ymweld ag eiddo eithriedig/gwag yn ystod y cyfnod oherwydd problemau adnoddau. <p>Barn: Yn sgil yr adolygiad cafwyd barn archwilio o Sicrwydd Rhesymol cyffredinol gyda rheolwyr yn cytuno â dau argymhelliad categori canolig a phum argymhelliad categori isel.</p>	Rhesymol
26	Y Brif System Gyfrifo	Mawrth 2016	Adnoddau	9	<p>Cynhaliwyd archwiliad o'r Brif System Gyfrifo - CIVICA fel rhan o gynllun cyfnodol archwilio mewnol a gymeradwywyd ar gyfer 2015/16.</p> <p>Dyma ganfyddiadau allweddol yn yr adolygiad hwn:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ar hyn o bryd nid oes ffordd o adnabod rhifau porthi dyblyg yn y system CIVICA. ▪ Nid yw'r amserlen ar gyfer creu cyfrifon rheoli wedi'u 	Rhesymol

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<p>nodi'n ffurfiol fel bod sicrwydd fod yr holl borthwyr wedi'i mewnbynnu cyn cau'r cyfrif ar ddiwedd y mis</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ni chaiff trefniadaethau ddiwedd y mis eu cofnodi ▪ Ni chaiff gwaith cysoni balansau ddiwedd y flwyddyn i'r cyfriflyfr cyffredinol eu dwyn ymlaen i'r flwyddyn ariannol nesaf yn brydlon o 2014/15 i 2015/16. ▪ Ni chaiff gwaith cysoni dyledwyr ei wneud yn fisol. ▪ Dylai gwaith rheoli cyfrineiriau adlewyrchu polisi TGCh yr Awdurdod ar fynediad rhesymegol i rai nad ydynt yn defnyddio'r rhwydwaith. ▪ Nid yw tîm CIVICA yn adolygu priodoldeb lefelau mynediad cyfrifyddion a defnyddwyr lefel uchel. <p>Barn: Yn sgil yr adolygiad cafwyd barn archwilio o Sicrwydd Rhesymegol cyffredinol gyda rheolwyr yn cytuno â dau argymhelliad categori Canolig a dau argymhelliad categori Isel.</p>	
27	Strategaeth Dai	Mawrth 2016	Tai	6	<p>Cynhaliwyd yr archwiliad fel rhan o gynllun cyfnodol archwilio mewnol a gymeradwywyd ar gyfer 2015/16.</p> <p>Dyma ganfyddiadau allweddol yr adolygiad hwn:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Datblygwyd y Strategaeth Dai trwy roi sylw i faterion cyfredol sy'n cael effaith ar Dai, megis y diwygiad Lles, y Dirywiad Economaidd, Deddf Tai (Cymru) 2014 a'r canlyniadau o ddadansoddi ystadegol. Cydnabyddir bod angen gwneud cysylltiadau â meysydd gwaith mawr eraill i'r Cyngor os yw'r Strategaeth am gyflawni ei bwrpas yn lleol. O'r herwydd, rhoddwyd ystyriaeth i amcanion 	Rhesymol

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<p>corfforaethol wrth ysgrifennu'r strategaeth.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sefydlwyd Partneriaeth Tai Môn yn 2014 ac mae'n cynnwys cynrychiolwyr o'r gwasanaethau Tai ac Oedolion yn ogystal â chynrychiolwyr o sefydliadau allanol megis cymdeithasau tai lleol. ▪ Cafodd y Strategaeth Dai gymeradwyaeth y Pwyllgor Gwaith yn ei gyfarfod ar 12 Ionawr 2015. ▪ Mae'r Strategaeth Dai'n rhoi sylw i ddibenion allweddol Deddf Tai (Cymru) 2014. ▪ Er cyfathrebu gyda rhanddeiliaid allanol a chynnal cysylltiadau â nhw trwy Bartneriaeth Tai Môn, gellid cryfhau cyfathrebu mewnol. Cafwyd nad oedd y Cynllun Cyflawni Blynyddol yn adlewyrchu holl agweddau'r Strategaeth a dylid cyfleu newidiadau sy'n cael dylanwad ar yr amcanion corfforaethol yn fewnol ac yn briodol. Nid oedd agweddau o'r Strategaeth wedi'u cynnwys mewn dau o'r pum Cynllun Cyflawni Gwasanaeth unigol a gafwyd gan yr Archwilydd. ▪ Mae cynllun gwaith wedi'i ddatblygu i sicrhau y gweithredir y Strategaeth a bod trefn yn ei lle ar gyfer monitro. Bydd Partneriaeth Tai Môn yn cael gwybod am y sefyllfa ddiweddaraf ddwywaith y flwyddyn yn erbyn y cynllun gwaith a bydd y Pwyllgor Gwaith yn cael adolygiad blynyddol. Adeg yr archwilio, mae'r Bartneriaeth wedi cael gwybodaeth unwaith am y sefyllfa ddiweddaraf yn erbyn y cynllun gweithredu a bydd disgwyl cael y sefyllfa ddiweddaraf eto ym mis Mai 2016. ▪ Mae modd cryfhau'r broses fonitro trwy greu gweithdrefnau i bennu cyfrifoldebau unigol a chasglu 	

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<p>gwybodaeth sy'n cefnogi gweithredu'r cynllun gwaith.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Caiff y cynllun gwaith ei fonitro a'i gyflwyno i'r Bartneriaeth bob chwe mis. ▪ Nid oes gweithdrefnau'n ymwneud â chael gwybod am y sefyllfaoedd diweddaraf yn sgil adolygiad o agweddau lle ni lwyddwyd i weithredu / neu y rhoddir ystyriaeth i ganlyniadau / ddewisiadau eraill. <p>Barn: Yn sgil yr adolygiad cafwyd barn archwilio o Sicrwydd Rhesymol cyffredinol gyda rheolwyr yn cytuno â dau argymhelliad categori Canolig a phedwar argymhelliad categori isel.</p>	
28	Ysgol Talwrn	Mawrth 2016	Dysgu Gydol Oes	14	<p>Cynhaliwyd archwiliad o Ysgol Talwrn fel rhan o gynllun cyfnodol archwilio mewnol a gymeradwywyd ar gyfer 2015/16.</p> <p>Dyma ganfyddiadau allweddol o'r adolygiad:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Cafwyd bod cyllideb yr ysgol yn cael ei mabwysiadu gan y corff llywodraethu ac y caiff materion ariannol eu trafod yn rheolaidd. ♦ Cafwyd bod lefel dyledion prydau ysgol yn uchel gyda 43.6% o'r arian yn ddyledus adeg yr ymweliad. ♦ Cafwyd y câi grym ariannol y Pennaeth, a'r Pennaeth mewn cydweithrediad â Chadeirydd y Llywodraethwyr, ei adolygu'n rheolaidd. ♦ Cafwyd bod cofrestr buddiannau busnes y Pennaeth a'r Llywodraethwyr a'u teulu agos yn gyflawn ac yn cael ei 	Rhesymol

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<p>hadolygu'n rheolaidd.</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Cafodd profion a gynhaliwyd ar sampl o gofnodion incwm prydau ysgol, brechwast ysgol a chofnodion incwm cyffredinol fod cofnodion yn gywir ac yn cael eu cadw i safon foddhaol. ♦ Nid oedd yr ysgol wastad yn cwblhau ffurflen archebu cyn prynu nwyddau na chwblhau'r blychau perthnasol yn gywir ar y ffurflen oedd yn weddill. ♦ Mae'r ysgol wedi cofrestru gyda'r Comisiynydd Gwybodaeth yn unol â Deddf Gwarchod Data 1988. <p>Barn: Yn sgil yr adolygiad cafwyd barn archwilio o Sicrwydd Rhesymol cyffredinol gyda rheolwyr yn cytuno â phedwar argymhelliad categori canolig a deg argymhelliad categori isel.</p>	
29	Grant Gwella Addysg	Mawrth 2016	Dysgu Gydol Oes	0	<p>Bwriad yr adolygiad oedd bodloni gofynion grant a rhoi sicrwydd y cedwir cofnodion cyfrifo clir o symiau o arian dirprwyedig ac adnabod yr holl incwm a'r gwariant mewn perthynas ag arian nad yw'n ddirprwyedig.</p> <p>Cyfyngwyd yr adolygiad i'r Grant Gwella Addysg a roddwyd i'r Cyngor gan Lywodraeth Cymru yn 2015/16. Dengys ffigyrau gan y Gwasanaeth Cyllid mai £3,604,209 oedd cyfanswm cyffredinol y grant yn ystod y cyfnod oedd yn cynnwys grant gwella addysg o £3,296,824 yn ogystal ag arian cyfatebol o £307,385.</p> <p>O adolygu'r rheolaethau a'r cofnodion grant, mae modd rhoi sicrwydd y cadwyd rheolaethau a chofnodion digonol a chywir mewn perthynas â'r Grant Gwella Addysg ar gyfer cyfnod 2015/16.</p>	Sylweddol

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					Ni wnaed argymhellion yn yr adolygiad	
30	Dyledion Prydau Ysgol	Mawrth 2016	Dysgu Gydol Oes	9	<p>Cynhaliwyd adolygiad archwilio mewnol o weinyddiaeth dyledion prydau ysgol yn yr Awdurdod fel rhan o gynllun cyfnodol archwilio mewnol a gymeradwywyd ar gyfer 2015/16.</p> <p>Dyma'r canfyddiadau allweddol yn yr adolygiad hwn:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dim ond 7 allan o 48 ysgol gynradd yn yr Awdurdod sydd â mynediad i'r rhaglen yn y System Gwybodaeth a Rheoli Ysgolion (SIMS) i gynorthwyo gyda gwaith cofnodi a monitro incwm a chofrestri prydau ysgol. O fis Medi 2016 ymlaen bydd system electronig newydd yn ei lle ym mhob ysgol i ganiatáu i ysgolion reoli incwm prydau ysgol. ▪ Nid oedd ysgolion yn cydymffurfio'n llawn â gweithdrefnau'r Gwasanaeth Addysg i reoli ac adfer dyledion prydau ysgol. O'r herwydd, gweithredir yn anghyson wrth adfer dyledion yn ysgolion yr Awdurdod. ▪ Mae dyledion prydau ysgol yn uwch na chanllawiau canran y Gwasanaeth Addysg o 10% ym mhob un o'r pum ysgol a archwiliwyd. Gwelwyd bod y dyledion, ar gyfartaledd, yn y pum ysgol a archwiliwyd yn 45.14% o'r arian yr oedd disgwyl ei dalu ar gyfer Rhagfyr 2015. ▪ Nid oedd ffurflenni CT183a (wythnosol) a CT182a (misol) wastad yn cael eu cwblhau'n gywir a chafwyd camgymeriadau yn y ffurflenni CT182a (misol), CT183a (wythnosol), ac yng nghofrestri PY40 a PY7 er bod y penaethiaid wedi llofnodi'r ffurflenni i ddangos fod gwiriadau goruchwyllo wedi'u gwneud. 	Rhesymol

	Teitl yr Adroddiad	Dyddiad	Gwasanaeth	Cyfanswm Argymhellion yr Archwiliad	Negeseuon Allweddol	Lefel Sicrwydd
					<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nid yw incwm prydau ysgol wastad yn cael ei fancio'n brydlon ar ddiwedd tymor yr ysgol. ▪ Nid oedd camau dilynol yn cael eu gwneud a'u datrys yng nghyswllt anghysonderau a nodwyd gan yr Adain Incwm wrth gysoni incwm prydau ysgol y cofnodwyd ei fod wedi'i fancio ar y ffurflen fisol i'r cyfriflyfr ariannol. ▪ Nid oes sesiynau hyfforddi na hyfforddiant gloywi ar gael i glercod prydau ysgol. <p>Barn: Yn sgil yr adolygiad cafwyd barn archwilio o Sicrwydd Rhesymol cyffredinol gyda rheolwyr yn cytuno â chwe argymhelliad categori canolig a thri argymhelliad categori isel.</p>	

**ARCHWILIO MEWNOL
CYNGOR SIR YNYS MÔN**

**DADANSODDIAD O WAITH YCHWANEGOL NAD OEDD WEDI EI
GYNLLUNIO A WNAED YN YSTOD 1 EBRILL 2015 I 31 MAWRTH 2016**

	MAES	NATUR Y GWAITH	DYDDIAU ARCHWILIO
1	Bryn Trewan	Gofynnodd y Pwyllgor Archwilio i'r Gwasanaeth Archwilio Mewnol edrych ar y gwaith papur gwreiddiol mewn perthynas â chodi ar 60 eiddo yn Bryn Trewan, Caergeiliog am gostau carthffosiaeth.	3.11
2	Ardystio Grantiau – Y Gronfa Gymdeithasol Ewropeaidd	Ardystiad Terfynol	4.30
3	Grant Amddifadedd Disgyblion LIC	Cafodd Archwilio Mewnol wybod ym mis Medi 2015 bod rhaid cyflwyno'r Dystysgrif Dyraniad Grant Amddifadedd Disgyblion i Awdurdodau ac Adroddiad Archwilio Mewnol i LIC erbyn 31 Hydref 2015.	4.80
4	Grant Cymraeg Mewn Addysg LIC 2014/15	Cafodd Archwilio Mewnol wybod ym mis Awst 2015 bod rhaid cyflwyno Tystysgrif Dyraniad WEG i Awdurdodau ac Adroddiad Archwilio Mewnol i LIC erbyn 31 Hydref 2015.	2.70
5	Grant Llwybrau Dysgu 14-19 LIC 2014/15	Cafodd Archwilio Mewnol wybod ym mis Medi 2015 Awst bod rhaid cyflwyno Tystysgrif Dyraniad Grant Llwybrau Dysgu 14-19 i Awdurdodau ac Adroddiad Archwilio Mewnol i LIC erbyn 31 Hydref 2015.	13.92
6	Grant Effeithiolrwydd Ysgolion LIC 2014/15	Cafodd Archwilio Mewnol wybod ym mis Awst 2015 bod rhaid cyflwyno Tystysgrif Dyraniad SEG i Awdurdodau ac Adroddiad Archwilio Mewnol i LIC erbyn 31 Hydref 2015.	9.05
	CYFANSWM NIFER Y DYDDIAU		37.88

.....

RHESTR O ARCHWILIADAU 2015/2016 Y CYMERWYD CAMAU DILYNOL YN EU CYLCH

	Disgrifiad	Archwiliwr	Dyddiad yr Archwiliad	Dyddiad y Camau Dilynol	Nifer yr Argymhellion	Argyhellion sy'n disgwyl eu gweithredu a gwaith sy'n mynd rhagddo (GMRh)	Uchel	Canolig	Isel	Barn Archwilio Wreiddiol	Barn Archwilio Ddiwygiedig
1	Credydwyr – Camau Dilynol	ECW	Mawrth 15	Chwefror 16	11	10 (2GMRh)	0	4	6	Rhesymol	Rhesymol
2	Adfer ar ôl Trychineb TGCh	EW	Gorffennaf 15	Mawrth 16	13	8 (3 (GMRh)	4	4	0	Bychan lawn	Rhesymol
3	Rheoli Parhad Busnes	EW	Awst 15	Mawrth 16	7	5 (GMRh)	3	2	0	Cyfyngedig	Rhesymol

ARGYMHELLION ARCHWILIO A'R FARN ARCHWILIO

1. DIFFINIADAU O'R LEFELAU SICRWYDD

Mae diffiniadau newydd o lefelau sicrwydd ar gyfer 2015/16 yn gliriach ac yn fwy cywir yn nodi'r flaenoriaeth y dylid ei rhoddi i'r argymhellion a wnaed. Gweler isod:

LEFEL SICRWYDD	DIFFINIAD
SICRWYDD SYLWEDDOL	Mae'r trefniadau ar gyfer llywodraethiant, rheoli risg a rheolaeth fewnol yn dda. Dim angen i'r rheolwyr gymryd unrhyw gamau gweithredu neu angen iddynt gymryd camau lefel isel yn unig. Dim argymhellion lefel uchel a hyd at 2 o argymhellion blaenoriaeth ganolig yn cael eu gwneud.
SICRWYDD RHESYMOL	Mae'r trefniadau ar gyfer llywodraethiant, rheoli risg ac/neu reolaeth fewnol yn rhesymol. Mae angen i'r rheolwyr gymryd camau lefel ganolig i uchel. Ni wneir unrhyw argymhellion blaenoriaeth lefel uchel.
SICRWYDD CYFYNGEDIG	Mae'r trefniadau ar gyfer llywodraethiant, rheoli risg ac/neu reolaeth fewnol yn gyfyngedig. Mae angen i'r rheolwyr gymryd camau lefel ganolig i isel. Gwneir nifer o argymhellion blaenoriaeth uchel/neu ganolig
SICRWYDD LLEIAF	Mae diffygion sylweddol yn y trefniadau ar gyfer llywodraethiant, rheoli risg a rheolaeth fewnol. Mae angen i'r rheolwyr gymryd camau lefel uchel mewn nifer o feysydd. Gwneir nifer sylweddol o argymhellion blaenoriaeth uchel.

2. Diffiniadau o Flaenoriaethau ar gyfer Argymhellion

Mae diffiniadau o'r blaenoriaethau a ddefnyddiwyd ar gyfer yr argymhellion wedi cael eu llunio er mwyn gwella cysondeb yn y tîm archwilio a helpu'r lefel o ddealltwriaeth gan y sawl sy'n derbyn yr adroddiad. Gweler isod:

BLAENORIAETH ARGYMHELLIAD	YR	DIFFINIAD
UCHEL		Mae angen cymryd camau sylweddol oherwydd absenoldeb neu ddiffyg cydymffurfiaeth gyda phrosesau rheoli sylfaenol sy'n arwain at y potensial na fydd problemau llywodraethiant sylweddol, camymarfer, risg neu gamgymeriad yn cael eu darganfod
CANOLIG		Mae angen cymryd camau pwysig i ddod â'r system reolaeth fewnol i fyny i safon dderbyniol neu i wneud i ffwrdd â lefel annerbyniol o ddiffyg cydymffurfiaeth gyda phroses rheoli gyfredol.
ISEL		Camau a allai wella'r rheolaeth fewnol yn gyffredinol ond nad yw'n hanfodol i'r system reolaeth gyffredinol.

ATODIAD G

Argymhellion Blaenoriaeth Uchel gan y Gwasanaeth Archwilio Mewnol sydd heb gael sylw ar 31/03/2016

Cyf	Adroddiad	Argymhelliad	Dyddiad yr argymhelliad	Dyddiad gweithredu y cytunwyd arno	Swyddog Cyfrifol	Sylwadau
Corfforaethol						
1961.14/15	Rheolaethau System - Mynediad Rhesymegol a Gwahanu Dyletswyddau	Dylai'r Cyngor sicrhau ei fod yn cadw cofnod ar gyfer yr holl ddefnyddwyr i dystio eu bod wedi gweld, darllen, deall a chytuno i lynu wrth yr holl bolisiau TGCh allweddol gan gynnwys y Polisi Diogelwch TGCh (ar ôl ei gymeradwyo) a'r Polisi Defnydd Derbyniol.	07/10/2014	31/03/2015 Newidiwyd y dyddiad i 30/09/2015	Swyddog Busnes a Monitro'r Cyngor	<p>SIRO a Swyddog Adran 151 - Gofynnwyd am wybodaeth gan awdurdodau eraill yng Nghymru mewn perthynas â'r datrysiadau a oedd yn cael eu defnyddio ganddynt. Yn seiliedig ar yr ymatebion a dderbyniwyd, rhoddwyd arddangosiadau cychwynnol dan ddarpar gyflenwyr ym mis Ionawr 2015. Yna, paratowyd dogfen manyleb tendr a chyhoeddwyd rhybudd tendr (GwerthwchiGymru) ar 8 Ebrill 2015 - y dyddiad cau ar gyfer derbyn tendrau oedd 8 Mai 2015. Derbyniwyd pump o dendrau.</p> <p>Cyflwynwyd adroddiad yn gofyn am gyllid i gyfarfod anffurfiol o'r Pwyllgor Gwaith ar 1 Mehefin. Nid oedd y Pwyllgor Gwaith yn barod i gefnogi'r prosiect (oherwydd gwrthwynebiad y Swyddog Adran 151) a chafodd yr eitem ei thynnu oddi ar raglen cyfarfod ffurfiol y Pwyllgor Gwaith 15 Mehefin.</p> <p>Yn unol â chyfarwyddyd yr Uwch Swyddog Cyfrifol, bydd y dasg yn parhau hyd at, ond nid yn cynnwys, gosod y contract – cynhelir cyfarfod ar 18 Mehefin i roi trefn derfynol ar y canlyniadau o'r broses gwerthuso</p>

						tendrau a rhoi atborth i'r cyflenwyr. Gwaith yn mynd rhagddo. Adroddwyd arno yn y Bwrdd Llywodraethu Gwybodaeth Corfforaethol ar 13/10/2015
1961. 14/15	Rheolaethau System - Mynediad Rhesymegol a Gwahanu Dyletswyddau	Dylid sefydlu gweithdrefn sy'n sicrhau nad yw dechreuwyr sydd angen mynediad i rwydwaith, data a systemau'r Cyngor yn cael mynediad o'r fath hyd nes y bydd TGCh wedi cael tystiolaeth bod y defnyddiwr wedi cadarnhau ei fod wedi gweld, darllen, deall a chytuno i lynu wrth y Polisiâu Diogelwch a Diogelwch Data. Os yw defnyddwyr wedi cael mynediad ond yna'n methu â darparu tystiolaeth o'r fath fel sy'n ofynnol uchod, tynnir y cyflester oddi arno hyd nes y bydd y dystiolaeth wedi ei darparu.	07/102014	31/03/2015 Newidiwyd y dyddiad i 30/12/2015	Rheolwr Trawsnewid Busnes TGCh	<p>TGCh - Unwaith y bydd y feddalwedd cydymffurfio â pholisi yn ei lle, rhoddir pythefnos i staff newydd gymeradwyo'r polisiâu.</p> <p>Ar ôl gweithredu'r feddalwedd cydymffurfio â pholisi, cynigir bod y system yn cael ei gosod fel ei bod yn agor ar yr holl gyfrifiaduron personol pan fydd y defnyddiwr yn mewngofnodi - bydd hyn yn parhau pob tro y byddant yn mewngofnodi nes bod y polisiâu wedi cael eu derbyn. Byddai TGCh hefyd yn ymchwilio i'r posibilrwydd yn y tymor hwy bod mynediad i'r Rhyngrwyd yn cael ei dynnu'n oddi wrth ddefnyddwyr newydd yn otomatig a dim ond ei roi yn ôl wedi derbyn tystiolaeth eu bod wedi ymrwymo i lynu wrth bolisiâu TGCh allweddol.</p> <p>Adolygiad SIRO & Swyddog Adran 151 - Ymchwilio i gyflwyno sgrîn mewngofnod sy'n cynnwys datganiad i ddefnyddwyr ei gymerdwyo yn tystio eu bod wedi darllen, deall a chytuno i lynu wrth Bolisiâu TGCh allweddol.</p> <p>Ar ôl gweithredu'r feddalwedd cydymffurfiaeth polisi, bydd dechreuwyr newydd yn cael pythefnos i ymrwymo i bolisiâu a bydd y neges yn ymddangos ar eu cyfrifiadur hyd nes y bydd y polisiâu wedi eu derbyn a bydd defnydd o'r rhyngrwyd yn cael</p>

						<p>ei dynnu oddi arnynt os nad ydynt wedi derbyn y polisiâu allweddol. Fodd bynnag, mae gweithrediad y feddalwedd cydymffurfieth polisi yn cael ei adolygu ar hyn o bryd gan grŵp corfforaethol sy'n cael ei gadeirio gan y SIRO - gweler uchod.</p> <p>Mae prosiect sy'n cael ei arwain gan y Swyddog / Monitro SIRO wedi cael y dasg o weithredu system rheoli / derbyn polisiâu - mae hyn yn dal i fynd rhagddo.</p> <p>Unwaith y bydd datrysiad wedi ei sefydlu bydd hyn yn fodd i GCh gyflawni'r argymhelliad hwn.</p>
1961.14/15	Rheolau Systemau – Mynediad Rhesymegol a Gwahanu Dyletswyddau	<p>8.3 Yn unol ag arfer gorau a Rheolau Gweithdrefnau Ariannol y Cyngor, dylid gwahanu'r dyletswyddau a ganlyn yn systemau a ganlyn y Cyngor:</p> <p>Dyledwyr a'r Cyfriflyfr – Dylid adolygu mynediad yr ariannwr at y system dyledwyr a'r cyfriflyfr er mwyn sicrhau y cynhelir y gwaith o wahanu dyletswyddau rhwng y rhai hynny sy'n derbyn incwm a'r rhai sy'n cofnodi incwm.</p> <p>Dylai gwaith cysoni, yn cynnwys systemau dyledwyr, derbynebu arian, a chysoniadau banc gael eu</p>	08/09/2014	31/12/2014 dyddiad wedi newid i 31/12/2015	Pennaeth Adnoddau	<p>Adolygu Swyddogion - Ar gyfer y systemau ariannol, bydd y cyfrifoldeb o sicrhau bod dyletswyddau'n cael eu gwahanu'n ddigonol yn cael ei gynnwys mewn disgrifiadau swydd priodol yn sgil ailstrwythuro'r Gwasanaeth Cyllid fel y trefnwyd.</p> <p>Dyledwyr / Cyfriflyfr / Credydwyr – Bydd y gwaith sy'n ymwneud â'r system ariannol yn rhan o ail-lansio CIVICA.</p> <p>Cyflogres - Bydd dyletswyddau'r Gyflogres a'r Sefydliad yn cael eu gwahanu yn y system gyflogres yn sgil cyswllt rhwng y Swyddog A151 a Pennaeth y Proffesiwn - Adnoddau Dynol.</p> <p>Mae'r Gofrestr Asedion wedi'i chwblhau</p>

		<p>hadolygu gan weithiwr annibynnol er mwyn sicrhau cywirdeb.</p> <p>Dylai addasiadau/nodiadau credyd/gwaith dileu dyledion i ddyledwyr gael eu hadolygu a'u cymeradwyo gan weithiwr nad oes ganddo gyfrifoldeb am gofnodi'r trafodion hyn.</p> <p>Credydwyr - Dylai adroddiad diwygiadau Cyflenwyr gael ei adolygu gan weithiwr ar lefel oruchwylol nad oes ganddo fodd i newid manylion cyflenwyr, gwaith cofnodi anfonebau, cymeradwyo anfonebau a chaniatáu taliadau.</p> <p>Sefydliad Adnoddau Dynol / y gyflogres - dylai swyddogaethau gael eu cyfyngu i swyddogion nad oes ganddynt fodd i brosesu'r gyflogres neu rhaid i gofnodion y sefydliad hwnnw a osodwyd gan y gyflogres gael eu hadolygu gan weithiwr annibynnol i sicrhau eu bod yn ddilys Dylai'r swyddog sy'n gyfrifol am redeg y gyflogres fod yn annibynnol ar brosesu'r gyflogres er mwyn sicrhau y cedwir y cywirdeb. Dylai adroddiadau eithrio gael eu rhedeg a'u gwirio gan weithiwr ar lefel oruchwylol (annibynnol) yn ôl i'r</p>				
--	--	---	--	--	--	--

		dogfennau ffynhonnell. Dylai'r adroddiadau amrywiant gael eu gwirio gan weithiwr ar lefel oruchwylol (annibynnol) er mwyn sicrhau cywirdeb. Dylid adolygu hawliau mynediad holl ddefnyddwyr systemau cyflogres / Adnoddau Dynol er mwyn sicrhau priodoldeb, yn enwedig felly'r swyddog sy'n gyfrifol am gysoni'r gyflogres ac adolygu.				
1736.11/12	Monitro Adroddiad Sicrwydd Trydydd Parti	Arg 3: Dylid cynnal adolygiad corfforaethol rheolaidd o'r holl wendidau a'r argymhellion / camau a adnabuwyd mewn adroddiadau Sicrwydd Trydydd Parti er mwyn adnabod unrhyw themâu cyffredin; er mwyn sicrhau cysondeb mewn ymatebion ac fel na ddyblygir ymdrech mewn ymatebion o'r fath.	07/10/2014	31/12/2014	Rheolwr Cynllunio Busnes a Rhaglenni	
1736.11/12	Monitro Adroddiad Sicrwydd Trydydd Parti	Arg 5: Dylid rhoi gwybod i'r ganolfan gorfforaethol yn brydlon am wendidau sylweddol a adnabuwyd mewn adroddiadau, pa un ydynt yn adroddiadau drafft neu derfynol, neu drwy ddull arall a dylid cymryd camau priodol i wirio'r sefyllfa.	07/10/2014	31/12/2014	Rheolwr Cynllunio Busnes a Rhaglenni	
011. 15/16	Fframwaith Rheoli Risg	6.1 Dylai Penaethiaid Gwasanaethau sicrhau y caiff Cynlluniau Cyflenwi Gwasanaeth eu cyflwyno'n brydlon ac o fewn amser penodol gyda'r holl adrannau wedi'u cwblhau gan gynnwys cysylltiadau â'r Cofrestrï Risg.	21/09/2015	31/12/2015	Rheolwr Cynllunio Busnes a Rhaglenni	02/03/2016 Fframwaith Rheoli Perfformiad a Chynllunio Corfforaethol yn cynnwys y gofynion cyllidebol wedi'i anfon at bob Pennaeth Gwasanaeth yn amlinellu ac yn rhoi gwybod iddynt sut y cysylltir gwahanol agweddau. Dim ond pedwar o'r naw gwasanaeth a gyflwynodd fersiynau drafft o'r Cynllun Cyflenwi Gwasanaeth ar amser. Ddechrau mis Mawrth roedd

						pump yn parhau i fod angen eu cyflwyno ac mae'r mater hwn wedi'i drosglwyddo i'r Penaethiaid.
1736.11/12	Sicrwydd Trydydd Parti	Adolygu a gweithredu'r argymhellion yn yr adroddiad Sicrwydd Trydydd Parti.	7/10/2014	31/12/2014	Rheolwr Cynllunio Busnes a Rhaglennu	
Corfforaethol						
025.15/16	Tai Fforddiadwy, Troi Tai'n Gartrefi, Cynllun Benthyciadau Pontio	6.2a Mae llog yn cronni o daliadau llog sy'n ddyledus a dylai'r llog a gronnwyd ar y benthyciad o'r Cynllun Benthyciadau Pontio gael ei adfer, a hynny dan y telerau a'r amodau a nodir yn y cytundeb cyfleuster.	16/12/2015	31/12/2015	Rheolwr Refeniw a Budd-daliadau	
025.15/16	Tai Fforddiadwy, Troi Tai'n Gartrefi, Cynllun Benthyciadau Pontio	6.2e Dylai gwybodaeth ariannol am y Cynllun Benthyciadau Pontio fod ar gael fel bod modd i'r Adran Dai fonitro'n ariannol a/neu wneud gwaith cysoni'n rheolaidd (monitro derbynebau taliadau llog).	16/12/2015	31/12/2015	Rheolwr Refeniw a Budd-daliadau	

Argymhellion Blaenoriaeth Ganolig gan Archwilio Mewnol sydd heb gael sylw ar 31/12/2015

Cyf	Adroddiad	Argymhelliad	Dyddiad yr argymhelliad	Dyddiad gweithredu y cytunwyd arno	Swyddog Cyfrifol	Sylwadau
Corfforaethol						
1940.14/15	Staff Asiantaeth	Dylai unrhyw ddefnydd newydd o weithwyr asiantaeth fod yn unol â Pholisi CSYM a dylid trafod dewisiadau eraill yn lle defnyddio Gweithwyr Asiantaeth gyda Swyddogion Adnoddau Dynol. Mae'r Polisi Gweithwyr Asiantaeth diwygiedig yn awr yn ei gwneud yn ofynnol i wasanaethau gwblhau Atodiad 1 - RHESWM DROS GYFLOGI i GWEITHIWR ASIANTAETH – a'i ddychwelyd i AD cyn i unrhyw weithwyr asiantaeth gael eu cyflogi.	13/08/2014	31/07/2014	Prif Weithredwr	Gofyn i Benaethiaid Gwasanaeth gyfarwyddo staff perthnasol i gydymffurfio â'r Polisi Gweithwyr Asiantaeth diwygiedig o ran y gofyniad i gwblhau ffurflen yn Atodiad A a'i hanfon at Adnoddau Dynol cyn cyflogi unrhyw staff asiantaeth, contract, hunangyflogedig ac ymgynghorwyr.
1961.14/15	Rheolaethau System - Mynediad Rhesymegol a Gwahanu Dyletswyddau	Dylai'r Polisi Diogelwch TGCh gynnwys cyfrifoldebau a gweithdrefnau diffiniedig. Dylid cofnodi'n ffurfiol pwy yw'r gweinyddwyr system adrannol a dylid gofyn iddynt gadarnhau eu bod yn derbyn yr holl gyfrifoldebau diffiniedig. Dylai pob gweinyddwyr system adrannol ymgwyfarwyddo â'r Polisi	2014/07/10	31/03/2015	Rheolwr Gwasanaethau Technegol	Bydd y polisi Diogelwch TGCh yn cael ei ddiwygio i gynnwys y gofyniad hwn a dygir y polisi i sylw perchnogion asedau gwybodaeth yn y wasanaethau. Unwaith y bydd y feddalwedd cydymffurfiaeth polisi wedi ei sefydlu bydd raid i'r swyddogion priodol adolygu / cymeradwyo polisïau TGCh allweddol.

		Diogelwch TGCh a gweithredu'r polisi lle bo angen.				
009.15/16	Llywodraethu Gwybodaeth	Dylai'r Adran Gaffael sicrhau bod Cytundebau Prosesu Data yn cael eu cynnwys yn y cyfnod tendro / dyfynbrisiau a'u cynnwys fel atodiad ar wahân gyda phob contract perthnasol newydd.	02/11/2015	30/11/2015	Swyddog Caffael	Cynhaliwyd cyfarfod ar 22/2/2016 i drafod mesurau diogelwch o ran data personol wrth gaffael. Bydd y Swyddogaeth Gwybodaeth Corfforaethol yn creu cynllun gweithredu yn manylu ar yr hyn y dylid ei gynnwys yn y contractau a'i anfon i'r UDA yn yr ychydig wythnosau nesaf.
009.15/16	Llywodraethu Gwybodaeth	Dylai rheolwyr adolygu sut rhedir contractau lle mae contractwr trydydd parti yn prosesu data personol ar ran y Cyngor i benderfynu a gorfodi Cytundeb Prosesu Data ar y contract.	09/11/2015	30/09/2015	Swyddog Gwybodaeth Corfforaethol	Mae gwaith wedi cychwyn ar y mater hwn, fodd bynnag, o ran argymhellion Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth ynghylch caffael gwasanaethau, bydd angen adolygiad ehangach o'r mesurau diogelu data wrth gaffael gwasanaethau sy'n ymwneud â gwybodaeth personol. Mae amser yn ffactor o ran yr adolygiad y gofynnwyd amdano gan SCG oherwydd rhaid gwneud hyn cyn y gellir cwblhau'r argymhelliad. Dylid diwygio'r dyddiad targed.
009.15/16	Llywodraethu Gwybodaeth	Dylai'r SIRO sicrhau bod yr holl gontractau 'Categori 1' a weithredir gan y Cyngor yn cael eu cynnwys mewn Cytundebau DP yn unol ag argymhellion Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth.	2015/09/11	30/09/2015	Swyddog Busnes a Monitro'r Cyngor	

009.15/16	Llywodraethu Gwybodaeth	Dylid cyflwyno adroddiad ysgrifenedig i'r UDA fel tystiolaeth bod achos pob digwyddiad diogelwch data yn cael ei adolygu a bod effeithiolrwydd yr ymateb hefyd yn cael ei asesu yn unol ag Adran 8.1 y Polisi Diogelwch Data - Fersiwn 2.0 (Mehefin 2015).	09/11/2015	15/11/2015	Swyddog Busnes a Monitro'r Cyngor	
Cyllid						
1921.13/14	Y Dreth Gyngor	Dylai cyfrifon a ataliwyd gael eu hadolygu'n rheolaidd a chdaw tystiolaeth o adolygiad ar y ffeil.	13/05/2014	30/09/2015	Rheolwr Gweithrediadau	Mae ataliadau gyda "dyddiad gorffen" yn cael eu dileu'n otomatig gan y system. Mae'r rheini sydd yn dal i fod ar agor yn cael eu hadolygu ar hyn o bryd.
1960.14/15	Ysgol Pentraeth	Dylai'r Adain Incwm wneud ymholiadau i sicrhau fod yr arian a fanciwyd gan yr Ysgol (Sef £ 302.70) mis Ionawr 2014 yn y Swyddfa Bost wedi ei gyfrifo amdano'n gyflawn a chywir yng ngyfriflyfr the Council	2014/11/12	30/06/2015	Swyddog Incwm	Gofynnwyd am gopi o'r adroddiad 22/06/2015. Targed cwblhau tasg 30/06/2015.
1982.14/15	Mân - ddyledwyr	3.1a Dylid cymryd camau adennill yn unol â Pholisi Bilio Mân Ddyledwyr y Cyngor, Casglu ac Adfer.	01/04/2015	31/08/2015	Swyddog Incwm	Ar gyfer dyled a godwyd ers Ebrill 2014 mae hyn yn cael ei wneud. Ar gyfer dyledion hyn nid yw penderfyniadau yn cydymffurfio a'r polisi. Adfer yn cael ei dargedu ar sail faint ac oed gyda'r nod o leihau'r dadansoddiad oedran gogwyddo tuag at ddyledion hyn.

1982.14/15	Mân - ddyledwyr	<p>3.4 Dylid cyflwyno'r gweithdrefnau canlynol er mwyn darparu rheolaethau ychwanegol dros atal cyfrifon:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dylid defnyddio'r cyfleuster yn CIVICA i osod terfynau amser priodol ar ataliadau ym mhob achos. - Dylid cofnodi'r rheswm dros atal camau adennill yn y cyfleuster nodiadau ar y system. - Dylai adroddiad ar yr holl ataliadau gael ei adolygu gan swyddog perthnasol yn rheolaidd er mwyn sicrhau bod yr holl resymau dros ataliadau yn parhau i fod yn ddilys. <p>Dylid cadw dogfennaeth sy'n cefnogi ataliadau ar ffeil gan roi rheswm dros y penderfyniad i atal, gan gynnwys enw a llofnod y swyddog sy'n awdurdodi'r ataliad.</p>	14/04/2015	31/08/2015	Swyddog Incwm	Mae gan yr holl ataliadau newydd ddyddiad gorffen. Mae rhestrau wedi cael eu llunio ar gyfer yr holl ataliadau eraill ac mae gwaith arnynt yn parhau naill ai i gael gwared ar yr ataliad, canslo anfonebau ac ati. Angen adolygu'r dyddiad targed oherwydd maint y gwaith.
1983.14/15	Rheoli'r Trysorlys	Dylai prosesau a gweithdrefnau Rheoli'r Trysorlys gael eu cofnodi'n llawn ac yn eglur a rhoi'r dyddiad arnynt er mwyn nodi pwy fedr gymeradwyo'r dogfennau gofynnol ac i wahanu dyletswyddau.	13/05/2014	31/07/2015	Cyfrifydd Cyfalaf	Ailadroddwyd yn Adroddiad Rheoli'r Trysorlys 1932.13 / 14 1.8

1988.14/15	Trethi Cenedlaethol Annomestig	8.1a Dylai gweithdrefnau adennill dydledion cael eu cymhwyso'n gyson yn unol â pholisiau cytunedig y Cyngor.	13/05/2014	31/07/2015	Rheolwr Gweithrediadau	Mae polisi corfforaethol ac atodiadau manwl ar ffurf drafft ac mae'r rhain yn cael eu dilyn yn ymarferol. Mae'r Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol yn adolygu gweithdrefnau casglu dydledion ac adennil o fewn y Cyngor dros y 7 – 12 mis nesaf. Yn dilyn canlyniad hwn, UDA a Pwyllgor Gwaith ystyried mabwsiadu'r polisi drafft yn ffurfiol. Ailadrodd argymhelliad adroddiad archwilio 2013/14.
1988.14/15	Trethi Cenedlaethol Annomestig	8.1b Dylai dyledion sydd heb eu hadennill ar ôl cwblhau'r broses adennill dyledion gael eu hanfon ymlaen at feiliaid / swyddogion gorfodaeth y Cyngor yn brydlon.	13/05/2014	31/07/2015	Rheolwr Gweithrediadau	Yn ddiweddar, cyfeiriwyd achosion at Asiantau Gorfodi yn fwy amserol. Mae adolygiad yn cael ei gynnal i leihau'r cyfnod cyn-gorfodi drwy gyfuno dau lythyr yn un.
1988.14/15	Trethi Cenedlaethol Annomestig	8.2 Dylai cyfrifon sydd wedi eu hatal gael eu hadolygu'n rheolaidd a dylid cadw tystiolaeth o'r adolygiad ar ffeil.	13/05/2014	31/07/2015	Rheolwr Gweithrediadau	Mae'r ataliadau gyda "dyddiad gorffen" yn cael eu dileu yn otomatig gan y system. Bydd y rheini sy'n dal i fod ar "agor" yn cael eu hadolygu erbyn diwedd mis Gorffennaf.
1993.14/15	Bryn Trewan	2 Dylid cyhoeddi anfonebau ar gyfer y flwyddyn gyfredol i'r rheini sy'n gyfrifol am dalu yn ôl chwiliad o'r gofrestrfa tir (ATODIAD B)	05/06/2015	31/07/2015	Swyddog Incwm	Gwnaed chwiliadau trwy'r Gofrestrfa Tir. Trefnir cyfarfod yn y Gwasanaeth Cyllid i gytuno ar ffordd ymlaen.
1997.14/15	Budd-daliadau Tai	Fel y bwriadwyd, dylid cymryd camau i sicrhau bod y perfformiad o ran cywirdeb yn cyrraedd y targed a osodwyd o	14/04/2015	30/06/2015	Rheolwr Gweithrediadau	

		99%.				
016.15/16	Rheoli Fflyd a Gyrwyr	3.4a Dylai cyfrifoldeb am reoli'r contract tanwydd LPG gael ei egluro rhwng y Peiriannydd Gwasanaethau Adeiladu a'r Rheolwr Caffael.	19/01/2016	31/03/2016	Swyddog Caffael	
016.15/16	Rheoli Fflyd a Gyrwyr	3.4b Dylid cadarnhau cyfnod ymestyn y contract cyfredol rhwng yr Awdurdod a'r Weinyddiaeth Amddiffyn Fasnachol i gyflenwi tanwydd LPG.	19/01/2016	31/03/2016	Swyddog Caffael	Darparwyd y manylion hyd at 22/12/2015.
025.15/16	Tai Fforddiadwy, Troi Tai'n Gartrefi, Cynllun Benthyciadau Pontio	2.2 Dylid gwneud gwaith cysoni rheolaidd â'r cyfrifyfr ariannol er mwyn sicrhau y cyfrifir am bob incwm a'i fod wedi'i godio'n gywir i'r gyllideb ariannol lle bo hynny'n briodol.	16/12/2015	31/12/2015	Cyfrifydd Rheoli'r Trysorlys a Chyfalaf	
025.15/16	Tai Fforddiadwy, Troi Tai'n Gartrefi, Cynllun Benthyciadau Pontio	2.3a Dylai'r Adran Dai gysoni'r holl dderbynebion cyfalaf i sicrhau bod modd cyfrif am yr holl incwm.	16/12/2015	31/12/2015	Cyfrifydd Rheoli'r Trysorlys a Chyfalaf	
025.15/16	Tai Fforddiadwy, Troi Tai'n Gartrefi, Cynllun Benthyciadau Pontio	2.5a Dylid cysoni'r holl hawliadau grant Troi Tai'n Gartrefi a gafwyd gan Gyngor Sir y Fflint yn erbyn y cyfrifyfr ariannol er mwyn sicrhau fod yr incwm a dderbynnir yn gyflawn a bod cyfrif cywir amdano a'i fod yn cyfateb â'r data sydd gan yr Adran Dai.	16/12/2015	31/12/2015	Cyfrifydd Rheoli'r Trysorlys a Chyfalaf	
025.15/16	Tai Fforddiadwy, Troi Tai'n Gartrefi, Cynllun Benthyciadau	4.1b Dylid cysoni'r symiau gohiriedig yn fisol er mwyn sicrhau bod y rhain yn gyflawn ac	16/12/2015	31/12/2015	Cyfrifydd Rheoli'r Trysorlys a Chyfalaf	

	Pontio	wedi'u cofnodi'n gywir.				
Tai						
1868.14/15	Digartrefedd	<p>2.1 Mae angen gwella agweddau allweddol ar weithdrefnau Digartrefedd er mwyn adlewyrchu'r pwyslais cynyddol ar atal digartrefedd.</p> <p>Mae angen gwella Gweithdrefnau i:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adlewyrchu newidiadau gweinyddol gan gynnwys cyflwyno'r ffurflen asesu cyfunol newydd a System Orchard; - Y defnydd o'r system ariannol CIVICA newydd; - Cynnwys mwy o fanylion, ee gweinyddiaeth y Gronfa Atal Digartrefedd, gwarchod eiddo pobl ddigartref. 	28/01/2015	30/10/2015	Prif Swyddog Tai	
1868.14/15	Digartrefedd	<p>3.1 Dylid ailddyrranu'n ffurfiol ddyletswyddau allweddol y Swyddog Llety gan gynnwys trefnu arolygiadau blynyddol o adeiladau a ddefnyddir i ddarparu Gwely a Brecwast neu lety brys ar gyfer ymgeiswyr digartref.</p>	28/01/2015	30/10/2015	Prif Swyddog Tai	<p>Fel rhan o Amodau Trwyddedu, archwilir llety Gwely a Brecwast gan yr Adran Iechyd yr Amgylchedd.</p> <p>Gohiriwyd y weithred hon nes bod y Tîm Opsiynau Tai newydd wedi ei sefydlu - dyddiad cychwyn 10/08/2015 – mae'r weithred hon yn dod o fewn cylch gwaith y Swyddogion Datrysiaadau (dal angen penodi i 1 swydd). Mae</p>

						<p>swyddogion yn derbyn hyfforddiant ar hyn o bryd.</p> <p>Bydd y defnydd o lety Gwely a Brechwast yn awr yn cael ei ddylanwadu gan y meini prawf 'addasrwydd' fel y cyfeirir atynt yn Neddf Tai Cymru 2014, a ddaeth i rym 27/04/2015.</p> <p>Mae'r gweithdrefnau a roddir ar waith gyda'r Rheolwr Opsiynau Tai i sicrhau cydymffurfiaeth yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ffurfioli'r weithdrefn arolygu (arolygiadau blynyddol ac arferol) - Creu cronfa ddata o'r holl lety Gwely a Brechwast a ddefnyddir i gynnwys disgrifiad o'r eiddo a'r ystafell a'r mwynderau a'r cyfleusterau sydd ar gael ym mhob llety.
1868.14/15	Digartrefedd	6.5 Dyliai rheolwyr ailgyflwyno gwiriadau ffurfiol i sicrhau bod pobl y dal i fyw mewn llety Gwely a Brechwast y telir amdano er mwyn sicrhau mai dim ond taliadau dilys a wneir.	28/01/2015	30/10/2015	Prif Swyddog Tai	<p>Mae'n cynnwys archwiliadau rheolaidd o lety Gwely a Brechwast.</p> <p>Nid yw'r agwedd hon ar reoli llety Gwely a Brechwast wedi cael sylw oherwydd pwysau staffio yn y tîm digartrefedd (fel yr oedd) a pharatoi ar gyfer gweithredu Deddf Tai (Cymru) 2014.</p> <p>Mae'r weithred hon yn rhan o rôl y Tîm Opsiynau Tai sydd newydd gael ei alstrwythuro a bydd y dyletswyddau hyn yn</p>

						cael eu rhoi i'r Swyddogion Datrysiaidau o fewn y tîm.
1868.14/15	Digartrefedd	6.7a Dylid neilltuo'n ffurfiol y cyfrifoldeb am gynnal gwiriad systematig (a chymryd camau cywiro fel y bo angen) o'r holl daliadau Budd-dal Tai a wnaed i gyfrif daliannol y Cyngor drwy gyfeirio at y rhestr wythnosol o daliadau ac edrych ar y gronfa ddata o leoliadau Gwely a Brechwast. Gellid cynnwys colofnau ychwanegol yn y gronfa ddata i gadw cofnod o ddyddiad cychwyn yr hawliad Budd-dâl Tai, swm y budd-dal a ddyfarnwyd, cost y llety, a'r dyddiad yr hysbyswyd yr Adain Budd-daliadau Tai bod y cleient wedi gadael y llety.	28/01/2015	30/10/2015	Prif Swyddog Tai	Cytunwyd y byddai hyn yn cael ei weithredu gan y Tîm Opsiynau Tai. Heb ei weithredu.
1993.2014/15	Bryn Trewan	Dylai'r Gwasanaeth adolygu'r cyfraddau cyfredol a phenderfynu a ddylid cynyddu'r cyfraddau a ailgodir yn unol â gwariant bob blwyddyn.	05/06/2015	30/10/2015	Rheolwr Gwasanaethau Technegol	
025.15/16	Tai Fforddiadwy, Troi Tai'n Gartrefi, Cynllun Benthyciadau Pontio	3.1b Dylai'r Adran Dai sicrhau bod modd cefnogi bob ffurflen flaenoriaethau gyda'r asesiad blaenoriaeth i ddangos y cafwyd	16/12/2015	31/12/2015	Rheolwr Busnes	

		asesiad teg a bod y penderfyniadau wedi'u dilysu.				
025.15/16	Tai Fforddiadwy, Troi Tai'n Gartrefi, Cynllun Benthyciadau Pontio	4.2 Dylai'r Adran Dai sicrhau fod y cytundeb gyda Grŵp Cynefin yn cael ei adolygu a'i adnewyddu er mwyn sicrhau fod y cytundeb yn adlewyrchu gweithdrefnau cyfredol a bod y ddwy ochr yn cytuno â'r rhain.	16/12/2015	31/03/2016	Rheolwr Busnes	12/4/2016 Heb ei adolygu fel y'i bwriadwyd erbyn 31 ^{ain} o Fawrth 2015/16, ond caiff ei adolygu yn ystod chwarter cyntaf 2016/17.
025.15/16	Tai Fforddiadwy, Troi Tai'n Gartrefi, Cynllun Benthyciadau Pontio	6.1b Dylai cofnodion ar gyfer cynlluniau'r dyfodol / cynlluniau newydd gael eu cadw'n ganolog er mwyn sicrhau bod modd i'r holl staff perthnasol gael at wybodaeth i weithio'n lle staff sydd yn sâl / ar wyliau.	16/12/2015	31/03/2016	Rheolwr Busnes	
025.15/16	Tai Fforddiadwy, Troi Tai'n Gartrefi, Cynllun Benthyciadau Pontio	6.1c Dylai gwybodaeth ariannol am bob cynllun newydd fod ar gael i'r Adran Dai er mwyn ei monitro'n ariannol a/neu ei chysoni'n rheolaidd.	16/12/2015	31/03/2016	Rheolwr Busnes	
Gwasanaethau Oedolion						
1949.14/15	Oriau Gofal Cartref 1949.14/15	4.1 Dylid llunio cynllun manwl o sut y byddir yn cynnal y gostyngiad yn y Gwasanaeth er mwyn sicrhau bod modd i'r Uned gynllunio i weithredu'n effeithiol ac yn effeithlon o fewn y tair blwyddyn nesaf. Dylid cofnodi gwaith adolygu oriau a sicrhau	13/08/2014	31/12/2014 wedi newid i 01/01/2016	Rheolwr Busnes	Dylid adnabod dull gweithredu er mwyn rhoi sicrwydd mewn perthynas ag ansawdd gwasanaethau unwaith y caiff gwasanaethau gofal mewnol eu hallanoli. Gweithredu gwaith cipio data newydd / dangosyddion perfformiad allweddol / monitro contractau / prosesau talu gyda

		ei fod ar gael wrth ofyn amdano.				<p>darparwyr.</p> <p>Monitro parhaus ynghylch prosesau sicrwydd ansawdd, diogelu a pharhad gwasanaethau. Mae'r tasgau a ganlyn wedi'u hadnabod yn y cynllun prosiect er mwyn sicrhau y bydd yr uned yn gweithredu'n effeithiol ac effeithlon ac yn gweithio'n agos gyda'r darparwyr allanol fydd yn darparu'r gwasanaethau sy'n fewnol ar hyn o bryd.</p> <p>Mae grŵp prosiect wedi'i sefydlu ac ar hyn o bryd mae'n cyfarfod bob pythefnos ac mae cynllun prosiect manwl wedi'i roi yn ei le. Mae cyfarfod ar y 23ain o Fehefin (2015) er mwyn gwerthuso opsiynau a bydd yn cynnwys adolygiad o'r holl oriau cyfredol a ddarperir gan ddarparwyr mewnol ac allanol o fewn pob bro ar draws yr Ynys.</p>
Dysgu Gydol Oes						
1959.14/15	Ysgol Henblas	4.2.1 Dylid sicrhau fod y gofrestr Athrawon Llanw yn gyflawn ac yn cael ei chysoni i adroddiadau cyllidol y Cyngor i sicrhau cywirdeb y cyfrifon.	07/10/2014	31/10/2014	Swyddog Mynediad ac Ystadegau	
1959.14/15	Ysgol Henblas	4.5.1 Dylai'r ysgol sicrhau	07/10/2014	20/09/2014	Swyddog Mynediad ac Ystadegau	

		cydymffurfiaeth lawn gyda Gweithdrefnau Rheoli Fflyd a Gyrwyr yr Awdurdod.				
1960 2014/15	Ysgol Pentraeth	4.1.1 Gan edrych i'r dyfodol, ac yn unol â'r Cynllun Datblygu, dylai'r ysgol gytuno ar strategaeth benodol ar gyfer rheolaeth effeithiol, monitro ac ymgynghoriaeth rheolaidd mewn perthynas â chyllid yr ysgol (gan gynnwys arian wrth gefn). Dylai'r strategaeth gynnwys amllder, lefel manylder a fformat gyffredinol y wybodaeth ariannol ddylai gael ei ddarparu ar gyfer y Llywodraethwyr.	11/12/2014	31/01/2015	Swyddog Mynediad ac Ystadegau	
1960.2014/15	Ysgol Pentraeth	4.2.2 Dylai'r Pennaeth gyflawni gwiriadau goruchwyliol ar incwm prydau ysgol, yn wythnosol, misol a dirybudd yn unol â chanllawiau'r Gwasanaeth Addysg. Dylai'r Pennaeth arwyddo'r datganiad misol CT182a ar ôl y bancio diwethaf ar gyfer y mis i dystiolaethu bod y gwiriadau priodol wedi'u cyflawni'n foddhaol a'r wybodaeth yn gywir.	11/12/2014	31/12/2014	Swyddog Mynediad ac Ystadegau	
1960 2014/15	Ysgol Pentraeth	4.2.3 Dylid bancio incwm prydau ysgol yn rheolaidd ac yn brydlon, yn unol â chyfarwyddiadau'r Gwasanaeth Addysg.	11/12/2014	01/09/2015	Swyddog Mynediad ac Ystadegau	

1960 2014/15	Ysgol Pentraeth	4.2.4 I gynnal y trywydd archwilio, dylid cofnodi dyddiad y bancio gyferbyn â'r swm briodol ar y datganiad misol CT182a ar bob achlysur.	11/12/2014	31/12/2014	Swyddog Mynediad ac Ystadegau	
1960 2014/15	Ysgol Pentraeth	4.3.1 Dylai'r ysgol gwblhau'r ffurflen hysbysu archeb o flaen llaw ym mhob achos, nid ar ôl derbyn yr anfoneb neu'r nwyddau. Mewn achos o argyfwng gellir rhoddi archeb ar lafar a rhyddhau archeb ysgrifenedig yn ystod y diwrnod gwaith nesaf.	11/12/2014	01/09/2015	Swyddog Mynediad ac Ystadegau	
1960 2014/15	Ysgol Pentraeth	4.6.1 Dylid sicrhau bod cyfansoddiad y Corff Llywodraethu yn bodloni gofynion yr Offerynnau Statudol perthnasol.	11/12/2014	31/12/2014	Swyddog Mynediad ac Ystadegau	
028 2015/16	Ysgol Cemaes	4.1.1 Dylid sicrhau bod Incwm Prydau Ysgol yn cael eu cofnodi'n gywir o fewn cofrestr PY7, CT182a, CT183a a'r PY40 yn unol â chyfarwyddiadau'r Adran Addysg. Dylai'r cofrestrau prydau ysgol gael eu harwyddo gan yr unigolyn sy'n casglu'r arian, gogyfer cael tystiolaeth ysgrifenedig fod yr arian cywir wedi ei dderbyn a gan bwy.	04/01/16	31/01/16	Pennaeth	
028 2015/16	Ysgol Cemaes	4.1.3 Dylai'r ysgol ddilyn	04/01/2016	31/01/2016	Pennaeth	

		canllawiau'r Adran Addysg ar gasglu ôl-ddyledion incwm prydau ysgol ac ymgymryd â chymau buan i sicrhau nad ydynt yn codi i lefel na all y rhiant dalu.				
028 2015/16	Ysgol Cemaes	4.2.1 Dylai'r ysgol gwblhau ffurflen hysbysu archeb o flaen llaw ym mhob achos, nid ar ôl derbyn yr anfoneb neu'r nwyddau. Mewn achos o argyfwng gellir rhoddi archeb ar lafar a rhyddhau archeb ysgrifenedig yn ystod y diwrnod gwaith nesaf.	04/01/2016	31/01/2016	Pennaeth	
028 2015/16	Ysgol Cemaes	4.2.2 Cyn talu unrhyw anfoneb dylid sicrhau bod y blychau perthnasol ar y ffurflen hysbysu archeb wedi'u cwblhau, yn unol â'r gweithdrefnau penodedig, i dystiolaethu bod y profion rhag ardystiol priodol wedi'u cyflawni ac i gynnal trywydd archwilio. Yr unig eithriad yw mewn argyfwng neu waith sydd angen ei gwblhau a'i awdurdodi o fewn y diwrnod canlynol.	04/01/2016	31/01/2016	Pennaeth	
028 2015/16	Ysgol Cemaes	4.3.1 Dylai fod yr ysgol yn gweinyddu gosodiadau'r ysgol yn unol â chanllawiau Rheolau Gosod Ysgolion	04/01/2016	31/01/2016	Pennaeth	

		Sir drwy ddefnyddio gosodiadau a bod logwr yn arwyddo'r ffurflen cyn llogi'r adeilad.				
028 2015/16	Ysgol Cemaes	4.3.2 I dystio bod y llogwr yn ymwybodol o dermau gosod y Cyngor ac wedi cytuno â'r telerau, dylid sicrhau bod y sawl sy'n llogi'r adeilad yn dychwelyd y bonyn gwyn ar waelod y ffurflen wedi'i arwyddo i'r ysgol cyn caniatáu'r gosodiad.	04/01/2016	31/01/2016	Pennaeth	
028 2015/16	Ysgol Cemaes	4.3.4 Dylid sicrhau bod yr ysgol yn sefydlu ffioedd gogyfer llogi'r ysgol a bod y ffioedd hyn yn cael eu mabwysiadu gan gorff llywodraethol yr ysgol.	04/01/2016	31/01/2016	Pennaeth	
028 2015/16	Ysgol Cemaes	4.3.5 Ni ddylid bancio incwm am logi'r ysgol i gronfa'r ysgol, dylid nodi incwm gosodiadau ynghyd â bancio megis incwm arian cinio ar ffurflen CT202 "Ffurflen Bancio Dadansoddiad Incwm Girobank i Ysgolion".	04/01/2016	31/01/2016	Pennaeth	
028 2015/16	Ysgol Cemaes	4.4.1 Dylid sicrhau bod cyfrifon y gronfa yn cael eu harchwilio'n flynyddol yn unol â "Canllawiau i	04/01/2016	31/01/2016	Pennaeth	

		Lywodraethwyr a Phrifathrawon ar Reolaeth Cronfeydd Ysgol" a'u cyflwyno gerbron y Corff Llywodraethol.				
029 2015/16	Ysgol Gynradd Bodedern	5.5.1 Dylid sicrhau bod ffurflenni adolygiad tâl athrawon yn cael eu hanfon ymlaen yn brydlon i'r Tim Contractau a Phensiynau.	29/02/2016	31/03/2016	Pennaeth	
029 2015/16	Ysgol Gynradd Bodedern	5.7.1 Mae angen i'r ysgol gofrestru gyda'r Comisiynydd Gwybodaeth yn unol â gofynion y Ddeddf Diogelu Data 1998.	29/02/2016	31/03/2016	Pennaeth	
029 2015/16	Ysgol Gynradd Bodedern	5.8.1 Dylid llunio Polisi CCTV a sicrhau bod y system yn cyrraedd gofynion statudol cyfredol. Dylid cynnwys yn ogystal yr angen am asesiad blynyddol o berfformiad yr offer.	29/02/2016	31/03/2016	Pennaeth	
029 2015/16	Ysgol Talwrn	4.3.1 Dylid sicrhau bod derbynneb yn cael ei llenwi'n gywir a'i llofnodi gan yr aelod o staff sy'n derbyn yr incwm a'i rhoi i'r talwr wrth ei dderbyn.	15/03/2016	31/03/2016	Pennaeth	
029 2015/16	Ysgol Talwrn	4.6.1 Dylid llunio asesiad risg ar gyfer y risgiau sydd ynghlwm ag ymateb i'r larwm diogelwch pan fo'n	15/03/2016	31/03/2016	Pennaeth	

		canu.				
029 2015/16	Ysgol Talwrn	4.7.1 Dylid sicrhau bod profion o'r larwm tân yn cael eu cynnal a'u cofnodi'n wythnosol yn ddi-ffael, yn cynnwys yn ystod absenoldeb y Pennaeth.	15/03/2016	31/03/2016	Pennaeth	

CRYNODEB O YMCHWILIADAU ARBENNIG – 1 EBRILL 2015 I 31 MAWRTH 2016

Rhif y Dasg	Math o Ddigwyddiad	Nifer y Dyddiau	Sylwadau / Canlyniad
1955.14/15	Ysgol – honiad ynghylch anghysonderau ariannol	4.70	Gwnaed argymhellion i roi sylw i arferion gwael o ran cadw cofnodiadau ariannol.
2006.14/15	Uned Ailgylchu	0.34	Ystyrir bod y mesurau sydd ar gael i atal lladrad o'r safle yn ddigonol ac mae darpariaeth dda o ran camerâu goruchwylio. Ni fedrir cymryd unrhyw gamau pellach mewn perthynas â'r honiad diennw hwn.
005	£100 o arian parod ar goll	4.53	Mae ymchwiliad yr Heddlu i'r digwyddiad bellach wedi cau. Nodwyd gwendidau gan y rheolwyr a gweithredwyd ar unwaith ar fesurau i gryfhau'r gweithdrefnau.
010	Ysgol – Dwyn Arian	7.03	Y troseddwr wedi ymddiswyddo a'r ymchwiliad wedi'i gau.
014	Depo - Dwyn Diesel	5.68	Ymchwiliad yr heddlu wedi cau gan nad oedd digon o dystiolaeth i gyfiawnhau cyfweld unrhyw un sydd dan amheuaeth. Argymhellion wedi'u gwneud a'u gweithredu er mwyn lleihau risgiau.
017	Cyfeiriad gan LIC – Lwfans i Fyfyriwr Anabl – Taliadau Anghymwys	5.34	Dim argymhellion wedi eu gwneud mewn perthynas â'r cyfeiriad hwn oherwydd nid yr Awdurdod Lleol sydd mwyach yn gweinyddu'r Lwfansau i Fyfyriwr Anabl.
022	Agor atyniad i ymwelwyr heb ganiatâd a materion ariannol	27.09	Dim digon o dystiolaeth i gyfeirio'r mater i'r Heddlu. Cyhoeddwyd adroddiad yn amlinellu argymhellion i gryfhau rheolaeth fewnol.
031	Gweithiwr yn gwneud gwaith cyflogedig pan oedd i ffwrdd yn sâl	0.20	Dim digon o wybodaeth i gyfiawnhau ymchwiliad pellach. Cyfeiriad ebost yn unig oedd yr unig dystiolaeth o gyflogaeth ychwanegol.
032	Dwyn arian personol o ystafell ddsbarth mewn ysgol	4.53	Ymchwiliad yr heddlu wedi cau gan nad oedd digon o dystiolaeth i gyfiawnhau cyfweld unrhyw un sydd dan amheuaeth. Argymhellion wedi'u gwneud a'u gweithredu er mwyn lleihau risgiau.
035	Achos posibl o dorri rheolau data – post a ddanfonwyd â llaw	4.39	CCFO yn ymgynghori gyda'r Swyddog Gwybodaeth Gorfforaethol a Staff y Dderbynfa ynghylch mabwysiadu rhyw ddull o gofnodi post preifat/cyfrinachol a ddanfonir â llaw. Yn sgil cyfnod arbrofi llwyddiannus, mae trefniadaethau newydd wedi'u gweithredu.
052	Posibilrwydd o anghysonderau mewn taflenni amser	8.51	Ymchwiliad yn parhau.
CYFANSWM DYDDIAU		72.34	

CYNGOR SIR YNYS MÔN
ADAIN ARCHWILIO MEWNOL

Atodiad H

CRYNODEB O YMCHWILIADAU ARBENNIG – 1 EBRILL 2015 I 31 MAWRTH 2016